

Prihodnje delo sindikalne organizacije

Ob koncu januarja so bili v vseh Stolovih tozdih in skupnih službah zbori osnovnih organizacij sindikata — organizacije, ki si prizadeva za uveljavitev delavčevih pravic in dolžnosti. Ta, najbolj množična organizacija je v Stolu sestavljena iz manjših skupin. Te tvorijo delovno celoto glede na delo v skupnem ali sosednih oddelkih. Skupine so med seboj povezane v skupna prizadevanja, ki so povsod enaka in enako pomembna.

Na sindikalnih zborih so bili podani problemi, ki jih moramo v bodoče odločno reševati in brez odlašanja načeti tudi tam, kjer so doslej stali ob strani.

Kakšno bo prihodnje delo sindikalnih skupin in delo sindikata v tozdih, ki je osnovni nosilec dela in samoupravljanja, smo vprašali predsednike izvršnih odborov osnovnih organizacij in sicer novoizvoljene, ki delo na svojem področju šele pričenjajo, že prej pa so aktivno delovali pri reševanju raznih vprašanj v svojem okolju. Nekateri pa so bili tudi že predsedniki izvršnih odborov. Ne bomo jih ločevali. Vse čaka pomembno in odgovorno delo v prihodnjih dveh letih:

TOZD PLOSKOVNO POHIŠTVO

Takoj po akciji občinskega sindikalnega sveta se je sestel izvršni odbor sindikata v tozdu 2 in sprejel smernice oziroma načrt za potek evidentiranja kandidatov v sindikatu in priprave na občni zbor.

Takoj so se sestale samoupravne sindikalne skupine in v svoji sredini vestno izbirale delegate, ki naj bi jih v bodoče zastopali. Pazili smo tudi, da kaka skupina ne bi ostala brez predstavnika v IO.

Po evidentiranju se je IO zopet sestel in določil naloge za občni zbor, ki je bil 25. 1. 1980 ob 12. uri v oddelku furnirne.

Po izvolitvi novega IO so bile predane smernice za novo mandatno dobo. Poleg vseh ostalih nalog smo si zastavili nalogo, da pripravimo in izvedemo volitve v samoupravne organe, ki bodo 7. marca.

Kandidate bomo izbrali iz vseh slojev delavcev. Tako iz neposredne proizvodnje, ZK in mladine. Le na ta način bomo dosegli, da bodo samoupravni organi lahko uspešno delali in upravljali naloge, ki nas čakajo. Posebni poudarek bomo dali stabilizacijskim ukre-

Nadaljevanje s 1. str.

aktivni ali pa zainteresirani za vključevanje v probleme svoje samoupravne sredine, da so neodgovorni pri opravljanju svoje delegatske funkcije, ter ima, ali ima lahko za posledico to, da se uveljavijo posamični interesi ali interesi določenih struktur. Ta trditev je smela zato, ker je delo delegatov nasploh dobro, vendar pa se le posamezne delegacije toliko razlikujejo med seboj, da je razlika včasih očitna.

Še bolj očitno pa je, da delegatska baza v TOZD in delovni skupnosti pre malo spremlja aktivnosti posameznih članov delegacije, ne ugotavlja vzrokov neaktivnosti in ne išče rešitev za izboljšanje dela.

Volitve novih delegatov so primerna priložnost, da se dosedanja praksa spremeni v dobro in aktivno delo. Zato smo izbrali za kandidate samo tiste delavce, ki bodo zares z vso svojo voljo in zanimanjem pripravljani prispevati k samoupravnemu razreševanju vsakodnevnih problemov, več kot smo to storili doslej.

Iida Kočar

pom, smotrnejši porabi materiala, do slednejšemu izkoriščanju delovnega časa, zmanjševanju bolniškega staleža in drugih izostankov. Če se bomo vsi zavedali, da je potrebno varčevati na vsakem koraku, bomo lahko uspešno delali tudi v bodoče. Vse notranje rezerve moramo do kraja izkoristiti.

Sindikati bo moral več pozornosti posvetiti samoupravnim ekonomskim odnosom, na področju uveljavljanja družbenega planiranja in spremljanja srednjeročnih programov, pri usklajevanju planov tozda v okviru DO. Krepi moramo ekonomsko stabilizacijo, kot jih opredeljuje resolucija plana SRS. Še v večji meri se moramo vključevati v analizo gospodarjenja v letu 1980. V obravnavanje zaključnega računa in dajati druge koristne pobude.

Pri vseh nalogah ne smemo pozabiti na delovnega človeka. Še v večji meri moramo skrbeti za preventivno zdravljenje, za še boljše varstvo pri delu. S tem se zmanjšujejo poklicna obolenja.

Sindikat se mora vključevati tudi v priprave za organiziran oddih, tako poleti kot pozimi. Zavedamo se, da je potrebno skrbeti za delavca. S tem bomo dosegali boljše delovne rezultate in tudi boljše gospodarjenje.

Alojz Povšnar

TOZD KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

Delo IO OO sindikata bo v letošnjem stabilizacijsko gospodarskem letu temeljilo na srednjeročnih planskih dokumentih. Opraviti bomo morali vrsto pomembnih in odgovornih nalog, ki smo si jih zadali na občnem zboru OO sindikata. Upoštevali smo izhodišča, ki so začrtana v planskih dokumentih in opredeljena v občinskih smernicah in zvezi in republiški resoluciji. Še posebej pa v vseh stabilizacijskih ukrepih, ki so značilni za letošnje leto.

Na področju uveljavljanja samoupravnih in družbeno ekonomskih odnosov bomo spremljali uveljavljanje svobodne menjave dela, kakor tudi vse družbene dejavnosti. Spremljali bomo delo samoupravne delavske kontrole TOZD. Spremljali obveščanje delavcev v DO. Sodelovali pri javnih razpravah. Aktivno se bomo vključevali v analizo gospodarjenja in produktivnosti dela v TOZD in DO. Zavzemali se bomo za preprečevanje in sodelovali pri reševanju morebitnih sporov. Spremljali delo delega-

tov v raznih samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Spodbujali bomo produktivno izkoriščanje delovnega časa. Spremljali in spodbujali kulturno življenje delavcev in oblike medsebojnega sodelovanja kulturnih društev.

Uveljavljali bomo ustrezne življenjske in delovne pogoje delavcev z organiziranimi letnimi oddihi, ter še večji množičnosti pri organiziranju rekreacije in športa. Zavzemali se bomo za medsebojna srečanja v okviru TOZD, kar do sedaj ni bilo najbolj urejeno. Res pa je, da je bilo dejavnosti v naši DO dovolj, le treba jih bo bolj zavzeto izkoristiti.

Ljubezen in svoboda — ti dve besedi je postavil v ospredje slovenski pisatelj Tone Pavček, ko je ob našem kulturnem prazniku govoril v Ljubljani in ti dve besedi sta nenehno prisotni v vseh pesmih našega največjega pesnika Franceta Prešerna. France Prešeren si je skoraj pred poldrugim stoletjem upal brez zadržkov povedati, da ni ljubezen med ljudmi nič nemoralnega, temveč naraven in nujen pojav in da je svoboda tisto potrebno v življenju vsakega naroda, da lahko živi in ustvarja.

Še en naš kulturni praznik je za nami. Vsaj malo smo pomislili na kulturo in morda smo se vsaj malo spomnili tudi na lastni kulturni obraz. Kultura se ne pričinja nekje daleč, pri tistih ljudeh, ki jih nismo nikoli videli, temveč pri nas samih. Prav od nas je odvisno, koliko dobrih medsebojnih odnosov bomo namenili svojemu sosedu, znancu, Slovcu, vsakemu, s komer se bomo srečali. In koliko tistega, ki ne predstavlja telesno, temveč duševno hrano, bomo hoteli dojeti, skupaj doživeti, morda tudi ustvariti.

Ne bo odveč, če še enkrat prisluhnemo čudovitim, že tisočkrat ponovljenim, a še vedno neuresničenim Prešernovim besedam:

Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da koder sonce hodi
preprij iz sveta bo pregnan,
ko rojak prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

Želel bi, da bi se delavci bolje organizirali, odzvali kulturnim in športnim srečanjem, šli na razne izlete, pohode. Le tako se bomo bolje spoznali in sodelovali, saj smo vsi skupaj velika družina.

Poleg navedenega se bomo vključevali tudi v reševanje tekočih zadev in nalog, za katere nas zadoščujejo resolucije in kongresi.

Drago Kranjec

TOZD PRODAJA

Pravočasna in razumljiva informacija je nepogrešljiva pri pravilnem poslovnem odločanju, prav tako pa popolno informiranje pri delegatskem odločanju.

Na pomembnost informiranja opozarjamo že precej časa; opaziti je, da so delavci naših temeljnih organizacij dobro obveščeni, delegatsko gradivo (čeprav večkrat preobširno) je v večini primerov pravočasno dostavljeno. Veliko na slabšem pa so delavci v naših zunanjih enotah — Interiernih in predstavništvih, ki še do danes nimajo prevedenih niti osnovnih samoupravnih aktov in sporazumov. Že s tem je onemogočeno tvorno vključevanje vseh zaposlenih v samoupravno odločanje.

Naše sindikalne skupine v Interierih so številčno dokaj močne, vendar je njihov vpliv še precej omejen predvsem zaradi slabe povezave z delavci na Duplici. Samoupravno delovanje v zunanjih enotah je treba okrepiti in se dogovoriti za način, kako bomo najuspešnejše informirali naše delavce v drugih republikah.

Pred nami so volitve v samoupravne organe — evidentiranje kadrov naj ne bi bila le kampanjska naloga ob pote-

ku mandata, ampak kontinuirana dejavnost vseh osnovnih organizacij skozi vse leto.

Le tako bomo lahko približali neposredno odločanje delavcu, to pa naj bi bila prednostna naloga vseh članov sindikata, saj moramo v sedanjih pogojih gospodarjenja izkoristiti vse notranje rezerve in predvsem z boljšim organiziranjem prispevati k boljšemu delovanju vseh, ki se ukvarjajo s prodajo naših izdelkov.

Anica Okorn

delovanje usmerjeno v povečanje produktivnosti in boljše izkoriščanje delovnega časa. Ker imamo pri nas zaposleno večino žensk, imamo tudi veliko izostankov z dela, zato si bomo predvsem prizadevali za zmanjševanje le-teh. Prizadevali si bomo, da bi se čimprej preselili v novo kuhinjo in tako izboljšali delovne pogoje, v katerih delajo naše delavke. S tem bi se izboljšala tudi kakovost in izbira tople malice, s tem pa bi tudi dosegli glavni namen, da naj bi vsak delavec dobil topli obrok med de-

TOZD DELAVSKA RESTAVRACIJA

Največjo aktivnost v OO sindikata bomo posvetili analizi gospodarjenja ob obravnavi zaključnih računov, da bomo lahko zagotovili še uspešnejše gospodarjenje. Prizadevali si bomo za uresničevanje planskih dokumentov, saj bo

lovnim časom, da ne bi delavci vsak po svoje reševali problem prehranjevanja med delovnim časom.

Marjeta Šek

(Ostale prispevke bomo objavili v marčevski številki).

Z AKTIVNOSTJO V LETOŠNJE LETO

Tako kot v drugih OOK smo tudi pri nas že v lanskem letu pregledali delo našega članstva in organizacije ter se dogovorili za nekaj važnejših nalog za prihodnje obdobje.

Poleg tega, da smo izvolili vodstvo in odgovorne za idejnopolitično delo ter kadrovske zadeve, smo v poročilu o delu v preteklem obdobju poudarili naslednje elemente:

1. Idejnopolitična ocena organizacije je bila pozitivna, ravno tako pa je posebne pozornosti deležna varnostna ocena še posebno v današnjih težkih mednarodnih razmerah.

2. Gospodarjenje oziroma izvrševanje plana je bilo ocenjeno pozitivno, z ugotovitvijo, da morajo področje planiranja in spremljanju izvrševanja planov nameniti še večjo pozornost.

3. Samoupravna in delegatska razmerja še niso zadosti prisotna, pri čemer je naša naloga tudi v doslednem izvajanju delegatskih obveznosti in nadaljnjem izobraževanju.

V razpravi so bila omenjena številna druga vprašanja, predvsem pa tista, ki se nanašajo na naše vsakodnevno delo, to je prodajanje izdelkov naše tovarne.

Za prihodnje obdobje smo se dogovorili za konkretne delovne naloge. Nekatere od njih navajam:

1. Zelo pomembno področje predstavlja idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje članstva za delo. To je zlasti pomembno zato, ker se z neznanjem ne moremo boriti za boljše družbenoekonomske in samoupravne odnose.

2. Nadaljnje aktivno vključevanje v proces planiranja in izvrševanje planov. Samo z več dohodka lahko zagotavljamo večje družbene splošne in osebne potrebe.

3. Aktivnejše moramo delovati v okviru samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v okviru tozda in tudi izven, v DO oziroma SIS.

4. Poglobljati moramo tovariške odnose in samokritično obravnavati tekočo problematiko.

5. Aktivno se bomo vključevali v akcije in naloge preko občinske konference ZK Šiška.

6. Nujna je naša večja prisotnost pri obravnavah doseženih rezultatov, zlasti ob periodičnih in zaključnih računih našega tozda in DO. S tem v zvezi moramo posvetiti večjo pozornost pravočasnemu informiranju.

Čeprav smo majhna organizacija, smo prepričani, da bomo z rezultati našega dela dokazali, da smo vredni zaupanja.

Sonja Zorn

ZAKAJ NEPODPISANA PISMA?

Vsako leto pride na uredništvo Stolovega Glasila nekaj nepodpisanih pisem, v katerih žele pisci, da bi objavili njihove prispevke. Nekateri prispevki imajo slab namen in avtorji skušajo na svoj način poravnati kak osebni obračun. Jasno je, da Glasilo ni časopis za dva ali nekaj ljudi, temveč mesečni informator vseh Stolovih delavcev in zato posreduje informacije, ki so nujne ali zanimive za vse naše delavce.

Na uredništvo je prišlo že tudi nekaj pisem, ki niso pisana zlonamerno, vendar kljub temu vsebujejo dve pomanjkljivosti: Vsebina je premalo jasno obdelana, napisana z veliko naglico in slabo berljiva, tema pa je zanimiva. Druga pomanjkljivost je omenjena že v začetku tega opozorila: Sestavek je podpisan nejasno ali sploh ne. Zaradi zanimivega problema, ki ga pisec načenja, bi se radi z njim osebno pomenili in k sestavku dodali še tisto, kar manjka. Tako pa ostaja stvar nedodelana in tudi dopisnikovo delo vrženo stran.

Vsem anonimnim dopisnikom še enkrat sporočamo, da njihovih pisem ne bomo objavljali!

Uredništvo

Kako smo prodajali v lanskem letu

Januar je tisti mesec v letu, ko običajno delamo obračune o našem delu za preteklo leto. S pozornostjo in zanimanjem ugotavljamo ter istočasno ocenjujemo, koliko pohištva smo izdelali, še posebno pa nas zanima, kako smo naše izdelke prodajali. Zato želimo na kratko prikazati glavne značilnosti naše prodaje v lanskem letu in odgovoriti, koliko smo prodali, za koliko smo povečali prodajo ter kako uspešno smo prodajali v primerjavi z letom 1978.

Verjetno se še vsi dobro spominjamo, da smo si za plan prodaje za leto 1979 načrtovali 585 milijonov din. To je velika vrednost, ki pomeni seštevek vrednosti vseh naših izdelkov, ki naj bi jih prodali v lanskem letu. Minilo je leto in lahko rečemo, da smo lani prodali skupaj za več kot 617 milijonov din. Pri tem seveda upoštevamo prodajo na domačem trgu in izvoz. Letni plan smo presegle za 5%, saj smo prodali za 32 milijonov din več, kot smo načrtovali.

V zvezi s tem lahko omenimo nekaj značilnosti in sicer najprej to, da je bil naš plan zelo realno postavljen, kar pomeni, da smo dobro planirali; drugič pa uspeh, da smo tako realno postavljen plan presegle za 5%. To pa seveda pomeni izredno veliko prizadevanje vseh delavcev, od tistih v neposredni proizvodnji, v tehničnih službah, v prodaji in tudi v skupnih službah. Na splošno lahko trdimo, da je doseženi uspeh rezultat prizadevanj celotnega kolektiva, saj so se cene naših artiklov v povprečju zelo malo dvignile. Cene večine naših proizvodov so namreč ostale nespremenjene iz leta 1978 in prej.

V naslednji tabeli prikazujemo obseg prodaje v primerjavi z letom 1978 ter strukturo za domači trg in izvoz:

	Prodaja l. 1978	Delež v %	Prodaja l. 1979	Delež v %	Indeks 1979/78
Domači trg	441.941	84	530.123	86	120
Izvoz	83.264	16	86.967	14	104
SKUPAJ	525.205	100	617.090	100	117

Že na prvi pogled lahko ugotovimo, da smo prodajo na domačem tržišču povečali za 20% v primerjavi s predhodnim letom, izvoz pa le za 4%. Posledica takega povečanja je tudi spremenjena struktura prodaje, ki gre na škodo izvoza. Delež izvoza se kljub povečanju v skupni prodaji zmanjšuje in je dosegel kritično mejo.

IZVOZ

Relativno zmanjšanje izvoza v letu 1979 je delno tudi posledica naše zavestne politike. Znano je namreč, da v izvozu dosegamo slabe, včasih celo zelo nizke cene. Res je, izvozne cene se iz leta v leto prav tako povečujejo, vendar pa v povprečju le med 5 do največ 10%. To pa je malo v primerjavi s skokovito rastjo cen za hlodovino, furnirje,

iverice, energijo, prevoze itd. Temu in pa naglo povečevanje vseh mogočih prispevkov ter dajatev iz dohodka pravimo škarje cen, ki se vedno bolj zapirajo v našo škodo. Zato je povsem razumljivo, zakaj nismo šli v večjo ekspanzijo izvoza. V sedanji situaciji je večanje izvoza vezano na večji dohodek, ki naj bi ga dosegali pri prodaji na domačem trgu in ki naj bi delno pokrival oz. kompenziral prenizek dohodek, ki ga dosegamo z izvozom.

Doseženi izvoz se v strukturi ni bistveno spremenil. Največ izvozimo lesenih stolov in foteljev, ki predstavljajo kar tri četrtine vsega izvoza. Na drugem oz. tretjem mestu — po vrednosti skoraj enako — so lesene mize in rex izdelki. Kot novo in pomembno skupino izdelkov je treba omeniti lesene mize, ki so tudi cenovno interesantne. Žal pa planirano vrednost 5 milijonov din nismo dosegli.

Posebno mesto v lanskem izvozu ima tudi žagan les. Vrednost tega je preko 13 milijonov din. Brez izvoza žaganega lesa bi bil naš lanskoletni izvoz še manjši. Za izvoz žaganega lesa smo se odločili zato, ker je treba že dokaj stare zaloge žaganega lesa obnoviti in ker kvaliteta bukovega lesa z leti pada.

Za lansko leto smo planirali tudi izvoz nekaterih izdelkov iz TOZD-2 in TOZD-3. Nekaj teh smo v decembru tudi izdelali. Ker pa objekt, za katerega so izdelki namenjeni, ni bil končan do konca leta 1979, je blago ostalo na zalogi.

V zvezi z izvozom naj omenimo še to, da se iz leta v leto spreminja, oz. povečuje delež direktnega izvoza in da

delež indirektnega izvoza pada. Tako smo lani že skoraj 51% vsega izvoza opravili sami kot samostojni izvozniki, le 49% pa preko posrednikov.

Ker običajno, ko govorimo o izvozu, navajamo kot vrednostno enoto ameriški dolar, je prav, da tudi povemo, da znaša naš lanskoletni izvoz 3.561.850 dolarjev. Verjetno nas tudi zanima, v katere države smo lani izvažali. To je lepo razvidno iz naslednje tabele:

1. ZDA	2.238.536 \$
2. Zahodna Nemčija	266.281 \$
3. Izrael	145.918 \$
4. Anglija	139.450 \$
5. Italija	96.818 \$
6. Kanada	92.880 \$
7. ostale države	218.846 \$
8. Italija — žagan les	363.121 \$

Regionalna usmerjenost našega izvoza se bistveno ni spremenila. Dve tretjini celotnega izvoza gre v ZDA. Če ne upoštevamo izvoz žaganega lesa v Italijo, je na drugem mestu Zahodna Nemčija. Sledijo pa Izrael, Anglija, Italija itd. Omenjena regionalna usmerjenost našega izvoza ni dobra. Zato bi v letošnjem letu morali stremeti za tem, da povečujemo izvoz v zahodne evropske države in seveda tudi v razvojno.

DOMAČI TRG

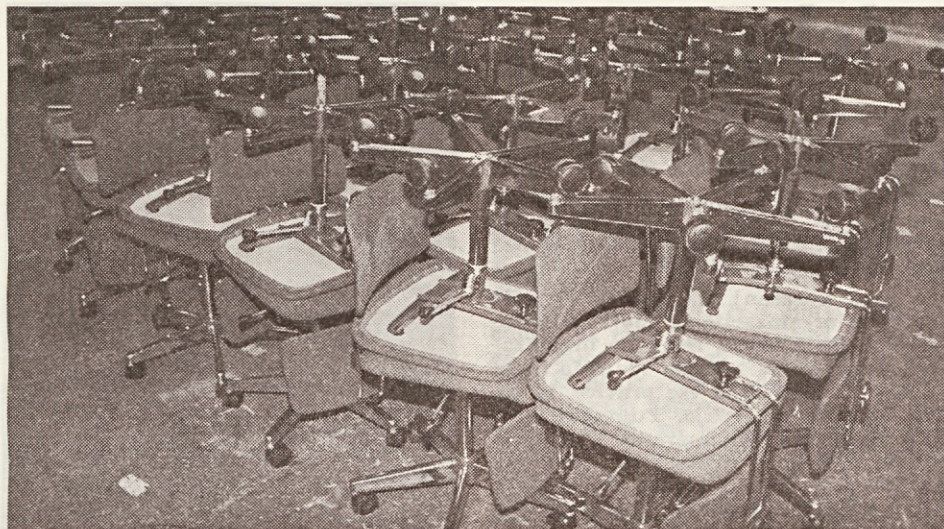
Če se zopet povrnemo k prodaji na domačem trgu, potem bomo zelo hitro ugotovili, da gre povečanje prodaje v lanskem letu predvsem na račun dveh programov, ki sta prav zaradi tega za nas zelo pomembna.

Najprej moramo poudariti, da je bila prodaja novega modul programa zelo uspešna. Dosežena vrednost znaša 58 milijonov din. To je več kot desetina celotne domače prodaje. Seveda pa bi bil ta podatek lahko še večji, če ravno s tem programom ne bi imeli skoraj stalne težave. Razen za velike objekte se je pogosto dogajalo, da ni bilo mogoče dobavljati posameznih elementov. Enkrat so manjkali segmenti, drugič pisalne mize v luženi izvedbi, pa zopet konferenčne mize ali samo kromirana podnožja, cvetlična korita in podobno. Zaradi opremljanja nekaterih velikih objektov so bili naši dobavni roki zelo dolgi, kar je kupce odvrčalo od nakupov tega programa. Skratka, iz lanskoletne problematike v zvezi s proizvodnjo in prodajo modul programa bi se lahko marsikaj naučili. To »šolo« smo že in jo še drago plačujemo.

Po pomembnosti na drugem mestu je prodaja, ki jo dosega sektor inženiringa. V tem primeru ne gre samo za opravljanje inženirskih del pri opremljanju velikih objektov, kot so kinofotelji in vgrajene predelne stene, pač pa tudi prodaja serijskih artiklov. Delež prodaje preko inženiringa vztrajno narašča. Že lani je dosegel več kot petino (okoli 23%) realizacije na domačem trgu. Skupna vrednost prodaje preko inženiringa iz naše lastne proizvodnje znaša okoli 120 milijonov din, od tega je bilo lani za več kot 85 milijonov vgrajene opreme (kinofotelji, športne dvorane in predelne stene), razlika pa serijski artikli. K temu je treba prišteti tudi približno 16 milijonov, ki jih je inženiring dosegel z vključevanjem proizvodnje kooperantov kot dopolnilni program. Navedeni podatki dokazujejo, da moramo v bodoče ravno sektorju inženiringa posvečati še večjo pozornost. V velikem prometu se dejansko že kaže pravi pomen inženiringa. To je istočasno tudi dokaz, da je bila orientacija za obdelavo trga preko inženiringa tudi pravilna. Povsem pa je razumljivo, da bo inženiring lahko opravičil naše pričakovanja o velikem prometu samo, če ga bomo tudi kadrovsko ojačali.

Če si naprej ogledamo še obseg lanske prodaje po posameznih marketing skupinah, potem moramo ločiti tiste skupine, katerih obseg se je povečal, od tistih, pri katerih promet upada. Pri vseh marketing skupinah, razen pri treh, smo lani vrednost prodaje povečali. Manjši promet smo pričakovali pri skupini BIRO/S in BIRO/D, ker smo ta program v lanskem letu praktično opu-

KJE STE, INTERIERI?

Iz ljubljanskega Interiera smo prejeli že več sestavkov o njihovem delu. Drugi Stolovi Interieri po Jugoslaviji pa so doslej molčali. Bralce prav tako zanimajo uspehi in težave tudi teh. Zato spodbuda ne bo odveč. Upamo, da bomo v letošnjem letu o vsaki izmed naših trgovin lahko v Glasilu kaj zapisali!

zaostajata, delno zaradi že omenjenega inženiringa, delno pa zaradi novega modul programa. V obeh primerih pri prodaji nismo imeli velikih težav. Lahko bi dosegli več, če bi tako mize in omare imeli vedno na zalogi.

Dalje kažejo doseženi podatki, da je na trgu zopet večje zanimanje za naše lesene stole in fotelje ter lesene mize.

stili. Del omar iz programa »biro omare« smo seveda vgradili v omarske predelne stene, zato je dosežena prodaja omar malenkostno manjša od predlanske. Razlika je zajeta pri inženirijskih delih. Edino manjša prodaja v skupini kovinskih miz je zato, ker je bila tudi proizvodnja manjša od načrtovanih količin. Planirano prodajo nismo dosegli tudi pri pisarniških mizah, pri organizacijskih sredstvih ter UNI-programu. Pri srednjem smo dosegli le 54 % plana zaradi že znanega dejstva, da je UNI-program naš dodatni program in ga na veliko izdelujemo le takrat, ko so drugi programi v krizi in imamo z njimi težave pri plasmaju na trgu.

Skupina kovinskih stolov in foteljev je glavnina proizvodnega programa TOZD-3. Doseženi promet 147 milijonov din jo uvršča v največjo skupino. Povečanje prometa v tej skupini za 12 %, je skromno. Bilo bi lahko večje, pa proizvodnja to ni zmožna. Zopet je to nov dokaz, zakaj gradimo nove proiz-

Stol, Duplica, Kamnik

Ob 30-letnici delavskega samoupravljanja in izvolitvi prvega delavskega sveta v vaši organizaciji združenega dela, vam v imenu zveze sindikatov Slovenije in v svojem imenu iskreno čestitam k dosedanjim uspehom pri razvoju delavskega samoupravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Želimo, da je ta jubilej spodbuda nam vsem za še boljše delo, za razvoj odločanja delavcev o vseh zadevah dela in življenja ter gospodarjenja, za še boljši jutri v naši socialistični samoupravni skupnosti.

Predsednik zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner.

vodne prostore. Na splošno pa še to, da smo imeli s tako imenovanim »kovinskim kompleksom« pogoste težave, ki so nam onemogočile pravočasne dobave in jasno zaradi tega tudi manjšo vrednost prodaje.

Oba programa pisarniškega pohištva: biro mize in biro omare malenkostno

Pri obeh skupinah beležimo večjo prodajo. Ta ugotovitev je spodbudna, saj gre za del klasičnega programa Stola. Najbrž pa je povečanje zato, ker so ti izdelki oblikovno, estetsko in seveda kvaliteto na visoki ravni.

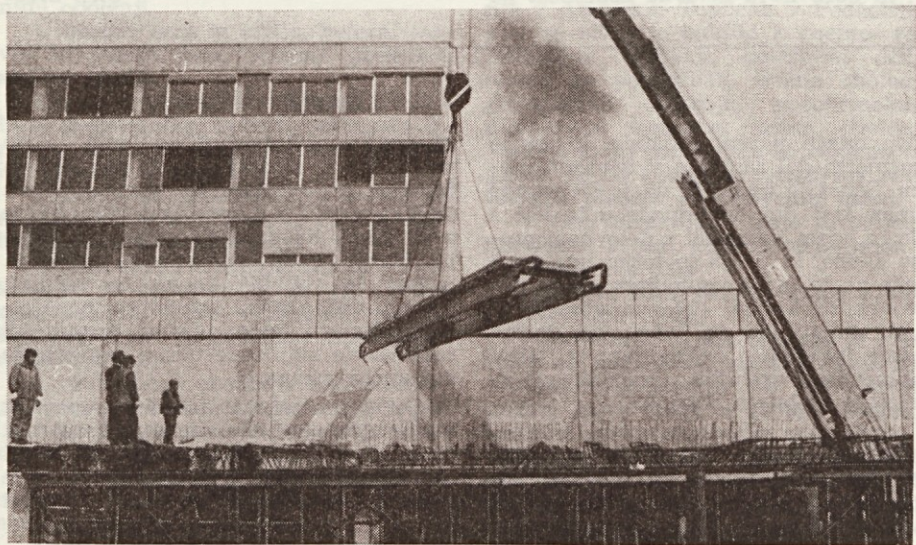
Za naše rex izdelke je prav tako veliko zanimanje tudi na domačem trgu. Prodali smo več, kot smo načrtovali. V glavnem so to ležalniki za varstvene ustanove.

Nazadnje bi lahko zaključili, da smo lani uspešno prodajali, da smo praktično plasirali vse količine, ki smo jih izdelali. Priznati moramo, imeli smo nekaj spodrseljajev in tudi nekaj težav zaradi dolgih dobavnih rokov. Kvaliteta naših izdelkov tudi ni bila zmerom taka, kakršno kupci od Stola pričakujejo. Imeli smo tudi reklamacije, največkrat zaradi površnosti pri pakiranju in označevanju artiklov, skladiščenju in odpremljanju. Reševanje le-teh nas je veliko stalo. Prav zato bi morali v bodoče biti bolj natančni.

Zaradi dolgih dobavnih rokov in pogostih intervencij smo imeli velike stroške pri pošiljanju blaga. Velikokrat smo zaradi nujnosti bili prisiljeni, da smo izdelke pošiljali s kamioni.

Za konec pa še to: kot dopolnilo k našemu programu smo lani prodali za približno 45 milijonov din različnih izdelkov drugih proizvajalcev oz. koope- rantov. Razlike, ki jih dosežemo s takimi posli, lahko v veliki meri služijo za pokrivanje stroškov, ki jih imamo pri prodaji in v prodajni mreži. Prav zaradi tega so za prodajo in tudi za Stol taki posli pomembni in jih v bodoče ne bi smeli zanemarjati.

Janez Rogelj

Gradnja prostorov ob novi upravni zgradbi, kjer bo nova samopostrežna restavracija s kuhinjo in hladilnico, dobro napreduje. Zabetonirani so že vsi pokončniki in pripravljeni prečni, ki zapirajo prostore zgoraj in obenem predstavljajo strešno konstrukcijo. K naglemu napredovanju del je pripomoglo toplo, suho, skoraj pomladno vreme, ki se je začelo v začetku februarja. Tov. Andrej Glažar, ki dela nadzoruje, je povedal, da bodo v kratkem vsi prostori pod streho ter pripravljeni za napeljavo instalacij.

Predavanja za delegate

Delovna organizacija Stol je v dogovoru s Klubom samoupravljalcev Kamnik pripravila za naše delegate predavanja v Kulturnem domu na Duplici. Predavanja so bila v popoldanskem času in so jih opravili tov. Franc Svetelj, ki je govoril o delovanju delegatskega sistema v naši družbi, ing. Srečo Smole,

lovci dobro poznajo. Teme so bile prilagojene našim potrebam in posebej obrazložene na mestih, kjer je poznavanje problemov manjše.

V sklepnem pogovoru je tov. Vavpotič posebej poudaril bistvena vprašanja pri današnjem in jutrišnjem delu v delovni organizaciji. Dejal je, da je nosilec vseh vprašanj, ki izvirajo iz dela temeljne organizacije in tudi vsa vprašanja najbolj pozna, temeljna organizacija sama. Tu se začne vse delo in tu se naj tudi odražajo vse pravice, ki temu delavcu pripadajo. Pojmovanje je zelo enostavno, biti moramo le pozorni na to: Z dobrim delom prav vsakogar na delovnem mestu, z nenehno štednjo, ki se doslej še marsikje ni izvajala in z dobrim delovanjem samoupravnih skupin, ki vedo, kakšni problemi jih žulijo, vendar jih mnogokrat puščajo pasivno ob strani, čeprav bi jih lahko z dobrim skupnim delovanjem hitreje odstranjevali, je mogoče delo in samoupravna hotenja izboljšati in dati družbi še veliko več. Družba je sestavljena iz delovnih skupin in ko bodo te v vseh pogledih aktivneje zaživele, bo njihov prihodek boljši in bo večji delež ostal njim. Res je, da se opravljeno delo vrača delavcu z njegovim osebnim dohodkom, vendar je vračanja dobrin še mnogo vrst, ki so prav tako pomembne in za vsakogar nujne. Vsakdo se mora zavdati, da je mogoče ustvariti gospodarsko stabilizacijo z učinkovitim doprinosom vsake delovne skupine, torej vsakogar. Stabilizacija gospodarstva pa je najpomembnejša naloga, ki smo si jo zastavili v letošnjem letu.

Tov. Vavpotič se je tudi na kratko dotaknil vprašanja informacij. Že nekajkrat je bilo rečeno, da so informacije v Stolu nepopolne ali jih je premalo. V resnici pa je stanje ravno obratno: Informacij je dovolj, mnogokrat preveč. Vzemimo v roke samo zadnji Informator, ki obravnava delovno uspešnost po

tozkih. Opisane so delovne uspešnosti in s tem tudi osnove za izplačila osebnih dohodkov. V teh številkah ne smemo videti samo svojega osebnega prejemka in se na vse pretege jeziti, če je drugi tozde uspešnejši, temveč so prav ti podatki osnova za reševanje vprašanj, ki so zavirala posamezno delovno enoto ali tozde, da ni dosegel boljših rezultatov. Delo in samoupravno delovanje delavcev ne sme biti prepuščeno času in naključju. V vsako dogajanje je potrebno sproti poseči, odločno tudi v negativnosti.

Delegatski sistem še ni zaživel v Stolu, ker nam manjka povratnih informacij. Če informacija do delavca pride in jo ta pusti v nemaru, je s tem delovanje sistema porušeno. Na vsakem koraku slišimo, da problemi izvirajo v bazi, zato jih je potrebno tudi reševati v bazi. Načini za odstranjevanje slabosti, ki so še prisotne in predstavljajo neuresničene zmogljivosti, so znani vsem, ovirali pa nas bodo, dokler se jih bomo tudi zavestno izogibali.

Ciril Sivec

ki je pojasnil osnove družbenega planiranja, aktualna dogajanja pri planiranju v delovnih organizacijah in tozkih in dipl. pravnik Konrad Vavpotič, ki je označil bistvene naloge pri uresničevanju zakona o združenem delu. Predavanja so bila organizirana z namenom, da se dopolni znanje naših delegatov, ki morajo v bodoče bolj aktivno posegati v gospodarska in družbena dogajanja.

Predavanja so bila zelo dobro pripravljena in so jim obiskovalci prisluhnili z velikim zanimanjem, posebno še zato, ker so predavali ljudje, ki jih sto-

DISCIPLINSKI POROČILI

DELANOVIĆ Osman, delavec v PE 4, TOZD 1, je v dneh 12., 17., 18., 19., 29. in 30. oktobra, vsakič po 8 ur, neopravičeno izostal z dela. S tem je težje kršil delovne obveznosti po 2. točki 15. člena Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca. Senat mu je ob upoštevanju olajševalnih okoliščin, in sicer: dejstvo, da je Delanović dober delavec in da ga disciplinska komisija doslej še ni obravnavala, izrekel ukrep JAVNI OPOMIN.

Poleg tega pa mu je skladno s 126. členom Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti naložila plačilo pavšalne odškodnine.

Ta člen namreč določa, da v primerih, ko škoda ni mogoče ugotoviti, disciplinska komisija lahko odredi, da se za vsak neopravičen izostanek z dela, in je zaradi tega delovni proces utrpel

škodo, plača pavšalna škoda, ki znaša sorazmerni del zaslужka v tekočem mesecu. Senat je ugotovil, da je Delanović Osman šest dni neopravičeno izostal z dela in s tem povzročil v delovnem procesu škodo, ki pa jo je težko ugotoviti. Glede na to in pa ugotovitev, da je odgovoren za kršitev delovne obveze, je senat sklenil, da je Delanović dolžan plačati pavšalno odškodnino v višini šestdnevnega zaslужka, izračunanega iz prejetega osebnega dohodka.

CERAR Franc, delavec v montaži TOZD 2, je bil dne 24. 10. 1979 na delu vinjen. Opil se je v času malice in ker je bil nezmožen za delo, mu mojster od 12. ure dalje ni pustil več delati. Cerar je s takim ravnanjem težje kršil delovno obvezo po 3. točki 15. člena Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca.

Senat je med postopkom ugotovil, da je bil Cerar na delu že večkrat vinjen, da je alkoholik in je zato po mnenju

zdravnika potreben zdravljenja. Zato mu je senat skupaj s socialno delavko delovne organizacije in predstavnikom sindikata TOZD 2 predlagal zdravljenje proti alkoholizmu, kar pa Cerar ni sprejel. Menil je, da zdravljenje ni potrebno. Senatu je obljubil, da ne bo več pil, ker mu disciplinska komisija v nasprotnem primeru lahko postavi pogoj: Ali zdravljenje ali izreče ukrep prenehanje delovnega razmerja.

Senat je pri izrekanju ukrepa kot olajševalno okoliščino upošteval dejstvo, da ga disciplinska komisija doslej še ni obravnavala in pa izjavo mojstra, da je sicer dober delavec in mu je izrekel ukrep

JAVNI OPOMIN.

***

Veš, da se mi nič ne ljubi delati. Si ti tudi tak?«

»Ne sprašuj!«

Moč ljudskih množic

V začetku letošnjega leta je bila v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču odprta razstava o življenju in delu našega velikega misleca in učitelja samoupravljanja — Edvarda Kardelja. Tudi za Stoleve delavce je bil organiziran ogled. Udeležili so se ga udeleženci seminarja za delegate in nekateri prijavitelji. Pričakovati pa je bilo, da bo teh več. Organiziran je bil avtobusni prevoz, delavci iz popoldanske izmene pa so imeli tudi priznan opravičeno plačan dopust.

Kmalu po pričetku ogleda se obiskovalcu nudi v pogled mala, broširana in s preprosto tehniko natisnjena knjižica *Moč ljudskih množic*. Edvard Kardelj jo je napisal že pred več desetletji, njen naslov in vsebina pa je še danes prav tako aktualna kot tedaj. Razstava ima dopoljen naslov *Samoupravljanje — moč ljudskih množic ali z drugimi besedami povedano: Prikazan je celoten razvoj naše družbe od njenih najzgodnejših začetkov do danes*. Tov. Kardelj ji je vtisnil neizbrisen pečat s svojo izredno delavnostjo in znanjem, ki daleč presega meje naše domovine po tehtnosti in smelosti odločitev.

Takoj ob prihodu na razstavo prevzamejo obiskovalca večmeterski filmi s slikami tov. Tita, Kardelja, drugih naših še živečih in umrlih politikov in državnikov iz vsega sveta. V vitrinah so raz-

stavljena številna odlikovanja, ki jih je Kardelj prejel za izredne dosežke pri razvijanju poti nove Jugoslavije. Kmalu so gledalcu na voljo prva Kardeljeva dela. Lotil se jih je prav s tako vnemo, kot kasnejša in s prav takim zaupanjem v delovnega človeka, kot zadnja leta življenja.

Preprosti učitelj iz Ljubljane se ni odločil za opravljanje svojega osnovnega poklica, saj so ga preveč bolele krivice, ki jih je srečeval na vsakem koraku. Še večje zaupanje v napredne nazore je dobil, ko je spoznal, da so komunistične ideje velik trn v peti oholim delodajalcem. Za svoje zapise je bil kaznovan in tudi strahovito mučen. Prav ob tem pa je še bolj spoznaval, da je pot njegovih somišljenikov in njegova prava in jo je potrebno s še večjo silo nadaljevati.

Kdor je hodil po razstavi, se je nehote vprašal, ali je mogoče vse to napraviti in dobršen del tega izvesti v praksi, v enem kratkem življenju. Nova in nova spoznanja, novi napotki, nove usmeritve in novi rezultati, ki so se pričeli pojavljati in so ob njih postali pozorni celo tisti zunaj naših meja, ki jim tak način razvoja in življenja družbe ni povsod po volji.

O delu z Edvardom Kardeljam in spominih na njegov čisti in do skrajnosti zvesti duh govore na razstavi zvočni

posnetki njegovih sodelavcev, ki enotno ugotavljajo, da je Kardelj dal svojemu narodu več, kot je nam mogoče danes dojeti. V posebni dvorani si je mogoče ogledati filme, kjer Kardelj govori na raznih zborovanjih in kjer ga vidimo tudi kot preprostega člana naše družbe v pogovorih z našimi ljudmi in tedaj, ko si je vzel urico prostega časa in se podal na sprehod, v planino, ko je vzel v roke harmoniko in ko je s prijatelji veselo zapel.

Ob ogledu Kardeljeve razstave, ki je obenem razstava dela in razvoja vseh Jugoslovanov, postane obiskovalec ponosen na boj naših ljudi v vojni in miru, na izvirne ideje, na našo pot, ki priznava pravico vsakemu delavcu in želi iti v enakopraven korak z vsemi, ki žele v miru živeti in delati.

Na razstavi so dobro vidne Kardeljeve besede, kjer brez zadržka pove vsakomur, da si je napačno predstavljati idealne ljudi, vendar je potrebno zupati v napredek, ki bo vse, kar je slabega, spreminjal in čez nekaj rodov odpravil še vsa tista gledanja, ki morajo nujno odpasti, da bo vsak želel sosedu in znanцу, pa tudi vsakomur drugemu dobro in bo vsak želel dati družbi več, kot bi hotel od nje prejeti. In da se bo jasneje izluščila želja vsakogar po resnični sreči drugemu. Tedaj bo vsak delavec zadovoljen in srečen. Prav sreča pa je največ, kar more človek od življenja dobiti.

Ciril Sivec

Zdravljenje v zdraviliščih

Iz dokumentacije, ki je bila dosegljiva je razvidno, da pošilja naša delovna organizacija svoje sodelavce na okrevanje v razna naravna zdravilišča že od leta 1968 dalje.

Kdo odhaja v zdravilišča? To so predvsem naši kronični bolniki z različnimi obolenji.

1. bolezni srca in ožilja, bolezni ledvic in sečnih poti, bolezni presnove, stresna stanja.

2. bolezni požiralnika, bolezni želodca in dvanajsternika, bolezni ozkega in širokega črevesja, obolenja jeter, žolčnika in trebušne slinovke.

3. stanja po poškodbah in operacijah na lokomotornem aparatu, živčna obolenja, reumatična obolenja.

4. reumatična obolenja, stanja po poškodbah in operativnih posegih na kosteh, sklepih, kitah, brazgotine po poškodbah, kjer je potrebna medicinska rehabilitacija.

5. reumatična obolenja lokomotorne aparata (gibala), stanje po operacijah in poškodbah s prizadeto funkcijo, živčno-mišična obolenja.

6. ženske bolezni, kronična vnetja rodil, stanja rodil po peracijah, obolenja lokomotorne aparata.

Kam pošiljamo naše delavce na zdravljenje?

Bolnike s težavami, ki so naštetje pod točko 1 pošiljamo v Radence. Bolnike s težavami, ki so naštetje pod točko 2 v Rogaško Slatino. Bolnike s težavami, ki so naštetje pod točko 4 v Dolenjske Toplice. Bolnike s težavami, ki so naštetje pod točko 5 v Čateške Toplice. Bol-

nike s težavami, ki so naštetje pod točko 6 v Dobrno.

Poleg naštetih zdravilišč okrevajo naši bolniki še v Gozd Martuljku (živčna obolenja), na Jezerskem (obolenja oči), v Crikvenici (astmatiki). Pred nedavnim smo dobili ponudbo za okrevanje v Atomskih Toplicah v Podčetrtku, kjer se zdravijo bolniki z vnetno-reumatičnimi obolenji, boleznimi ožilja, stanja po poškodbah, živčna obolenja, ginekološka obolenja, endokrinološke motnje in kronična kožna obolenja. Vendar za to zdravilišče še čakamo odgovor, če bo skupnost socialnega zavarovanja plačnik zdravstvenih uslug.

V vseh zdraviliščih traja zdravljenje praviloma 21 dni. Stroški zdravljenja se delijo na dva dela:

1. stroški zdravstvenih uslug, 2. stroški hotelskih uslug.

Vsak bolnik, ki želi oziroma je predlagan za zdravilišče, bodisi s strani sindikalne organizacije ali zdravstvene službe, mora imeti o svojem obolenju ustrezne izvide zdravnika specialista, ki je na svojem izvidu pismeno priporočil zdravljenje v naravnem zdravilišču. Na podlagi takega izvida napiše obratni zdravnik napotnico za zdravniško komisijo pristojne zdravstvene skupnosti, da bolniku odobri zdravstvene uslug v zdravilišču.

Na komisijo mora vsak bolnik sam z vso ustrežno dokumentacijo. Zdravniška komisija odobri ali zavrne plačilo. Zdravstvena skupnost v večini primerov ne odobrava bolniškega staleža za čas zdravljenja in ne vrača potnih

stroškov. Naši bolniki morajo za zdravljenje v zdravilišču prispevati svoj dopust. Stroške hotelskega zdravljenja si delita delovna organizacija in bolnik sam. Višino, ki jo bolnik sam prispeva, določajo naši samoupravni akti.

Koliko naših delavcev se je zdravilo?

Leta 1969 — 7, leta 1970 — 4, leta 1971 — 10, leta 1972 — 8, leta 1973 — 8, leta 1974 — 11, leta 1975 — 13, leta 1976 — 17, leta 1977 — 31, leta 1978 — 31, leta 1979 — 36 (ni zaključeno).

Iz zdravstvenih kartonov je razvidno, da je po prihodu naših bolnikov iz zdravilišča njihovo zdravstveno stanje v večini primerov močno izboljšano. Le redki prihajajo v bolniški stalež zaradi osnovnega obolenja v tekočem in še v prihodnjem letu. Torej je ta investicija upravičena in dobro obrestovana.

Naša zdravilišča so skoraj vedno zasedena in je potrebno tudi več mesecev čakati na sprejem, posebno v poletni sezoni. Vendar je učinek zdravljenja enak v celem letu in je negodovanje nekaterih pacientov popolnoma neupravičeno.

Poimenski seznam naših bolnikov, ki so se zdravili v zdravilišču, se vodi od leta 1970 dalje. Kdor si ga želi ogledati, mu je na vpogled v naši ambulanti.

Anica Robič

DODATEK ZA IZJEMNE DELOVNE POGOJE

(nadaljevanje)

V prejšnji številki Glasila smo obravnavali dodatke za izjemne delovne pogoje, ki so posledica neugodnega vpliva atmosferskih nepravilnosti v zimskem času. Poleg teh imamo še dodatke za delo pri izjemno zvišani temperaturi (II. skupina), za delo v okolju s prekoračeno maksimalno dovoljeno koncentracijo

škodljivih snovi v zraku (III. skupina), za delo pri izrednem hrupu (nad 100 dB — III. skupina) ter za delo na višini nad 4 m in v posebnih delovnih okoljih (IV. skupina).

Izjemni pogoji II. skupine se pojavljajo v letnem času pri delu z ogrevalnimi stroji in napravami, kot so stiskalnice za furniranje, sušilniki za furnir, kotli za parjenje lesa pred krivljenjem. Izjemni pogoji III. skupine se pojavljajo pri delu z laki v starejših prostorih za površinsko obdelavo, pri delu s poliure-

tanskimi in sečninskimi lepili ipd. ter pri delu z zelo hrupnimi stroji in napravami, kot so naprave za kovičenje, stroj za rezkanje sedežev po plaskvi ipd.

Izjemni pogoji IV. skupine se pojavljajo predvsem pri posameznih vzdrževalnih delih.

Če hkrati nastopata dva ali več izjemnih delovnih pogojev (npr.: delo na višini nad 4 m pozimi, zunaj) se pripadajoči dodatki seštevajo do dvakratne višine najvišjega dodatka

II. Dodatki za delo pri izjemno zvišani temperaturi delovnega okolja se obračunajo v času od 1. 5. do 31. 8. na naslednjih delovnih mestih:

Št. DM	Naziv DM oz. dela	Stopnja	
—	Vzdrževalna dela v kanalih, kotlih in sušilnikih pri temperaturi nad 40 °C	II. 1	ČAS
14	Odlaganje furnirja pri sušenju	II. 3	DM
78	Navijalec furnirja	II. 3	DM
67	Izdelovalec oblikovanih plošč	II. 4	DM
123	Izdelovalec panelskih sedežev	II. 4	DM
152	Razrezovalec luščenega furnirja	II. 4	DM
254	Strojni krivilec lesa in kovin	II. 4	DM
300	Ročni krivilec lesa in kovin	II. 4	DM
43	Pomočnik pri furnirju II (v PE-6)	II. 4	DM
77	Nanašalec lepil (v PE-6)	II. 4	ČAS
87	Pomočnik pri furniranju I.	II. 4	ČAS
264	Vodja stiskalnice friz	II. 4	ČAS
607	Pomoč. pri furnir. II. nad 0,025 M 3	II. 4	ČAS
609	Pomočnik pri furnir. I. nad 0,025 M 3	II. 4	ČAS
610	Nanašalec lepil — nad 0,025 M 3	II. 4	ČAS
53	Sušilec furnirja — vodja — vlagalec	II. 5	DM

III. Dodatki za delo v okolju s prekoračeno MDK (maksimalno dovoljeno koncentracijo) plinov, hlapov ali prahu ali izrednim hrupom

—	Vzdrževalna dela in čiščenje cistern, kadi ipd. za hlapljive snovi	III. 1	ČAS
134	Lužilec z oljnimi lužili	III. 2	DM
138	Pomočnik polivalca težjih plošč	III. 2	DM
032	Lepilec tapetniških materialov	III. 2	DM
176	Brizgalec lakov	III. 2	ČAS
—	Debelinski skobelni stroj (skobljanje sredic)	III. 2	ČAS
198	Potapljalec polizdelkov	III. 2	DM
116	Brizgalec lepil	III. 2	DM
606	Pomočnik brizgalca lepil	III. 2	DM
39	Pomočnik brizgalca razen SM: 1753	III. 2	ČAS
83	Pomočnik brizgalca barvastih lakov razen SM: 1753	III. 2	ČAS
199	Površinska obdelava — brizganje v TOZD-3	III. 2	ČAS
226	Brizgalec kislinskih in barvastih lakov	III. 2	ČAS
86	Pomočnik polivalca	III. 2	DM
137	Polivalec	III. 2	DM
195	Polivalec težjih plošč	III. 2	DM
—	Elektrostatsko brizganje v PE-3	III. 2	ČAS
—	Hrup nad 110 db	III. 2	ČAS
—	Kovičenje rex izdelkov	III. 2	ČAS
202	Razmaščanje s 3 cletilenom	III. 2	ČAS

513	Vodja delavnice za površinsko obdelavo PE-8	III. 3	ČAS
196	Pomočnik brizgalca poliuretanske mase	III. 3	DM
280	Brizgalec poliuretanske mase	III. 3	DM
156	Rezkalec sedežev po plaskvi	III. 4	ČAS
—	Hrup nad 100 do 110 db	III. 4	ČAS
—	Razrez iveric v PE-6	III. 4	ČAS
—	Sekalni stroj	III. 4	ČAS
—	Karusel Rye — obdelava vezi 5593	III. 4	ČAS
—	Delo v montaži PE-8 ob kovičenju rex izdelkov do 10 M od mesta kovičenja	III. 4	DM
43	Pomočnik pri furniranju II. (v PE-6)	III. 5	ČAS
77	Nanašalec lepil	III. 5	ČAS
87	Pomočnik pri furniranju I. (v PE-6)	III. 5	ČAS
264	Vodja stiskalnice friz (v PE-6)	III. 5	ČAS
607	Pomočnik pri furniranju II. nad 0,025 M 3 (PE-6)	III. 5	ČAS
609	Pomočnik pri furniranju I. nad 0,025 M 3 (PE-6)	III. 5	ČAS
610	Nanašalec lepil — nad 0,025 M 3	III. 5	ČAS
616	Vodja stiskalnice friz — nad 0,025 M 3	III. 5	ČAS
67	Izdelovalec oblikovanih vezanih plošč	III. 5	DM
123	Izdelovalec panelskih sedežev PE-6	III. 5	DM

IV. Dodatki za delo v višini ali v posebnih delovnih okoljih, se obračunavajo za naslednja dela:

—	Vzdrževalna in druga dela na višini nad 4 m	IV. 1	ČAS
—	Vzdrževalna dela v kanalih, ekshavstorijskih, čistilnih napravah brizg. kabin ipd.	IV. 1	ČAS
—	Vzdrževalna dela v sanitarijah	IV. 1	ČAS

Tam, kjer se taki pogoji pojavljajo redno v zvezi z določenim delom, dodatke obračunava ERC (način obračuna DM), drugje pa se obračunavajo z obračunskim listkom, ki ga izstavi poenterka po navodilih mojstra.

Za dodatke za izjemne pogoje dela smo v lanskem letu porabili 772.000 din, kar predstavlja 0,42 % izplačane mase osebnih dohodkov. Prizadevati si moramo, da bi čim manj delali v izjemno slabih delovnih pogojih, oz. da bi delovne pogoje v čim večji meri normalizirali, čeprav to vedno in povsod ne bo mogoče. Ta prizadevanja so nujna, ne samo zato, ker predstavljajo dodatki za izjemne delovne pogoje strošek za kolektiv, temveč predvsem zato, ker delo v izjemnih delovnih pogojih kvarno vpliva na zdravje delavcev in v večini primerov pripelje do predčasnega zmanjšanja delovnih zmoglosti, do invalidnosti ali do predčasne upokojitve. To pa pomeni za družbo in za prizadetega delavca dosti večjo škodo, kot pa je vrednost dodatka. Dodatek za izjemne delovne pogoje torej ni in ne sme biti vir zaslužka, temveč predvsem stalno opozorilo, da pri tem in tem delu ni vse v redu glede delovnih pogojev in je potrebno delati, da se delovni pogoji izboljšajo.

Peter Jerman

Reševanje problemov bolj po samoupravni poti

Vsako leto sprejemamo v Jugoslaviji na ravni zveze, republike in občin resolucije o politiki izvajanja družbenega plana za določeno srednjeročno obdobje.

Vsaka resolucija uravnava gospodarske tokove ter splošno in skupno porabo tako, da bi bila gospodarstvu zagamčena normalna rast, osebni, skupni in splošni porabi pa realna vrednost.

Običajno delavci spoštujemo resolucije toliko časa, da sprejmemo letne načrte, kasneje pa se večkrat obnašamo vsak po svoje. Vsakdo želi za sebe (skupnost, kateri pripada) zagotoviti čimboljše existenco, ne računajoč na ceno, ki jo za takšno obnašanje plačuje celotna družba. Zaradi takšnega obnašanja vsa poraba (osebni dohodki, splošna in skupna poraba) prerašča vse gospodarsko dovoljene meje, gospodarstvo pa je obremenjeno z dajatvami že do kritičnih meja.

Z resolucijami za letošnje leto, ki spada v srednjeročno obdobje 1976-80, skušamo vsaj delno omejiti upadanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

Zvezna resolucija obeta spremembo nekaterih sistemskih zakonov in druge ukrepe, ki se nanašajo na sistem financiranja federacije, zadolževanje v tujini, razpolaganje z devizami, izvozni in uvozni režim, plačilni sistem in drugo.

Prav tako zvezna resolucija omejuje rast osebnih dohodkov ter prihodkov za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, pa tudi investicije v gospodarstvu in naraščanje cen.

Na področju monetarno-kreditne politike zvezna resolucija napoveduje, da bodo denarna masa in krediti rasli največ do nominalne rasti družbenega proizvoda. Večji del tega denarja bo usmerjen v organizacije združenega dela.

Republiška resolucija se s svojimi določili vklaplja v zvezno in ugotavlja, da se pojavljajo problemi predvsem na tistih področjih, ki jih rešujemo preveč po administrativni in premalo po samoupravni poti. Ti problemi so predvsem: struktura izvoza in uvoza, neustrezna struktura proizvodnje in investicij, ki ne upošteva prednostnih de-

javnosti in ustrezne strukture zaposlovanja, velika odvisnost od uvoza nafte, nizka lastna akumulacija tozdov, visoka rast cen in nesorazmerja cen posameznih proizvodov, zaradi visoke rasti cen pritiski na rast osebnih dohodkov in zaostajanje pri samoupravnem organiziranju.

Reševanju teh problemov posveča republiška resolucija največjo pozornost. Reševali jih bomo z varčevanjem na vseh področjih. S selektivno politiko investiranja bomo zagotavljali višjo stopnjo predelave, zaposlovanje v okviru naravnega prirasta, porabe v čim večji meri domače energije in reprodukcijskega materiala itd.

Da bi dohodek razporejali v skladu z republiško resolucijo, smo v SR Sloveniji sprejeli še poseben dogovor, ki določila resolucije podrobno ureja. V skladu s tem dogovorom bomo delavci v organizacijah združenega dela dopolnili planske akte tako, da jih bomo uskladili z resolucijo. V planskih aktih bomo delavci predvideli za 25 odst. počasnejšo rast sredstev za osebne dohodke od rasti dohodka v SR Sloveniji. Takšna upočasnjena rast pa ne bo enaka za vse, temveč se bo merila s kazalci o izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, o višini stroškov na enoto ustvarjenega dohodka in na enoto prizvoda, porabljeno energijo na enoto proizvoda, produktivnosti, doseženi akumulaciji, rentabilnosti, porastu izvoza ter izboljšanju organizacije dela.

Osebnih dohodki v družbenih dejavnostih pa bodo v masi porasli do 16 odstotkov v primerjavi z letom 1979. Pa tudi nominalna vrednost programov družbenih dejavnosti se bo v primerjavi z letom 1979 povečala do 16 odst., tako da bo realna vrednost programa manjša od realne vrednosti 1979. Tako bodo interesne skupnosti prisiljene k varčevanju in bodo morale temu ukrepu prilagoditi svoje programe.

Zmanjšano vrednost programov interesnih skupnosti bomo delavci občutili tudi ob znižanju stopenj prispevkov za te skupnosti.

Od tega ukrepa je izvzeta samo in-

validsko-pokojninska skupnost, ki mora zagotoviti normalno izplačilo in normalno rast pokojnin.

Za izplačila, ki bremenijo sredstva skupne porabe, bomo v letu 1980 porabili 13 odstotkov več sredstev kot v letu 1979.

Tudi to določilo ne velja za vse enako, temveč je odvisno od porabe v letu 1979 v primerjavi s povprečno porabo v SR Sloveniji. Tisti, ki so porabili več, kot znaša povprečje v SR Sloveniji, te porabe v letošnjem letu ne morejo povečati za 13 odstotkov.

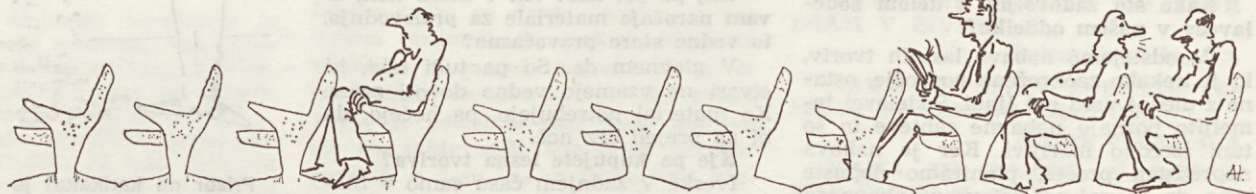
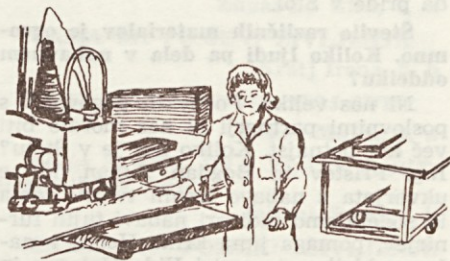
S tem dogovorom smo se tudi odločili, da bomo povečevali sredstva za organizirano prehrano med delom, sredstva za izobraževanje in sredstva za regresiranje letnega oddiha, medtem ko bi ostala izplačila ostala na ravni iz leta 1979.

Medtem ko je bilo doslej izvajanje resolucije odvisno od možnosti ali zavesti delovnih in odgovornih ljudi, pa je letošnja resolucija zavezujoča, saj imajo občinske skupščine pooblastila za ukrepanje proti kršiteljem.

V DO Stol smo že pripravili uskladitev planskega akta za DO tako, kot določa resolucija in dogovor. Ker planiramo 18-odstotno rast dohodka, imamo možnost sredstva za osebne dohodke povečati do 15,62 odst. v primerjavi z letom 1979. Za vsak tozd pa bomo morali izračunavati kazalce za izkazovanje rezultatov dela delavcev in poslovanja tozda ter kazalce uresničevanja plana tozda, od česar bo odvisna možnost povečevanja osebnega dohodka.

Tudi izplačila, ki bremenijo sredstva sklada skupne porabe, bomo v DO Stol uskladili z določili dogovora in jih uokvirili v porast okrog 11 odst. v primerjavi z 1979. letom, kar bomo izračunali na osnovi podatkov iz zaključnih računov za leto 1979.

Angelca Kržan

Pravijo, da se človek na marsikaj privadi. Ščasoma se mu ne zde niti zelo neobičajne stvari čudne. Tisti, ki bi to prvič videl, bi se pa čutil in ne bi mogel razumeti. — Taki prizori so se nam nudili ob letošnjih sindikalnih zborih v Kulturnem domu na Duplici, ko so Stolovci zopet vztrajno tiščali v zadr je vrste, govornik pa je ostajal osamljen pred prvo vrsto. Kakšne občutke so imeli ti ljudje, ki so sestanke vodili, bi morali sami povedati. Prijetne gotovo ne. Drugim, ki smo bili v dvorani, pa se je tak način razporeditve po dvorani zdel kar normalen.

Vedno pa le ne bomo sedeli v zadnjih vrstah. Ko bo na programu zopet kaka dobra igra ali pa prireditev Glas mladih, tedaj bo hotel vsak sedeti v prvi vrsti. Torej: kje sedimo, je odvisno od tega, koliko nas dogajanje v dvorani zanima.

Nabavna služba

— servis proizvodnje

O nabavi materialov, strojev in opreme za potrebe Stolove proizvodnje nisimo še nikoli pisali. Pa vendar je to delo izredno pomembno za dobro poslovanje, zahteva tudi vsestransko poznavanje naših proizvodnih potreb, temeljito poznavanje domačih in zunanjih tržišč in pravilen odnos do vseh ljudi, s katerimi se delavci naše nabavne službe srečujejo.

O nabavnih problemih sva se pogovarjala s tov. Topolovcem, vodjem nabavne službe. Pogovor je tekkel tako kot si tisti, ki naj pripravi pogovor za naše blace, samo želi. Tov. Topolovec je o delu svojega oddelka govoril brez zadržkov, o nabavi je povedal precej več, kot je mogoče posredovati našim bralcem. Želimo si, da bi bilo takih pogovorov veliko tudi v prihodnje. Vodji nabavne službe, ki v vse detajle pozna probleme pri nabavi, ki pozna vse materiale, ki jih uporabljajo naši tozdi in dobro pozna vse navade dobaviteljev, se za pogovor zahvalimo.

Kaj nabavljate?

Bukovo in smrekovo hlodovino ter iverke, vezane plošče, lesomal, sestavne dele za predale, furnirje, vsa lepila, pohištveno okovje, materiale za tapetniško proizvodnjo, kvadratne in okrogle pohištvene cevi, hladno valjane trakove, materiale za površinsko obdelavo lesa, zelo veliko število drugih repromaterialov, orodje, stroje, naprave in nadomestne dele za redno vzdrževanje proizvodnje.

Koliko različnih artiklov kupujete?

Pet do šest tisoč. Vsakega od teh je potrebno posebej naročiti in poskrbeti, da pride v Stol.

Število različnih materialov je ogromno. Koliko ljudi pa dela v nabavnem oddelku?

Ni nas veliko. Po nekkih pogovorih s poslovnimi partnerji bi nas moralo biti več kot petnajst. Koliko nas je v Stolu? Ing. Pristov in Bogdan Zupan, ki se ukvarjata z nabavo lesnih tvoriv doma in sodelujemo tudi pri nabavi tujih furnirjev, pomaga jima Erika Herle, v našem oddelku sta sestri Vida Holozan in Francka Romih. Sofer Jože Menčak dnevno nabavlja razne repromaterialne z nabavnicami. Janez Pirš pa prav tako dostavlja materiale, ki jih imajo prodajalci pripravljene za nas v skladiščih.

Kako ste zadovoljni z delom sodelavcev v našem oddelku?

Če odštejemo nabavo lastnih tvoriv, ki je nekako zaokroženo področje, ostane z menoj vred pet ljudi. Sodelavci temeljito poznajo nabavne zahteve in so tudi izredno marljivi. Ker je nabava nepretrgan proces, planiramo dopuste tako, da je vsaj pol delavcev nabavnega oddelka vedno na delu. Če nabavni oddelek le nekaj dni ne bi delal, bi nastali zastoji v proizvodnji.

Koliko časa poteče od naročila do dobavitelja kakega materiala?

Različno! Lahko dan ali nekaj dni, lahko pa tudi celo leto, odvisno od te-

ga, kaj kupujemo. Če kupujemo kak stroj in ga mora proizvajalec napraviti po naši zahtevi, je dobavni rok lahko zelo dolg.

Ali se vsi materiali za proizvodnjo vedno dobijo?

Kje pa! Veliko surovin smo prisiljeni nabaviti na zalogo, ker jih v kratkem času ne moremo ponovno dobiti. V to smo prisiljeni, če hočemo da proizvodnja normalno teče. Priznati je treba, da je letos domače tržišče zelo skromno s ponudbo. Proizvajalci raznih materialov se trudijo, da bi čimveč izvažali in to artikle, ki se jim najbolj izplačajo in zato mnogi tudi čimmanjkrat menjajo proizvodnjo. Ti nekatere izdelke ali polizdelke delajo samo enkrat ali dvakrat letno in jim je malo mar, če bo domač potrošnik z njimi preskrbljen. Jasno je, da jim je najbolj zanimiv tuji kupec, ki bo plačal s konvertibilno valuto.

Na delovnem mestu vodje nabave delate že skoraj dvajset let. V tem času ste gotovo spoznali ogromno ljudi, ki nam posredujejo prodajo. Stol je velik potrošnik najrazličnejšega blaga. Ali je to pri prodajalcih pomembno?

Dobavitelji nas poznajo kot resne kupce in redne plačnike. To se pozna pri dobavi. Nenehno pa je potrebno paziti, da so dogovori pravočasni.

Kaj pa pri nas? Ali v Stolu tisti, ki vam naročajo materiale za proizvodnjo, to vedno store pravočasno?

V glavnem da. So pa tudi taki, ki stvari ne vzamejo vedno dovolj zares. Ko material potrebujejo, pa hočejo, da bi ga prejeli čez noč.

Kje pa kupujete lesna tvoriva?

Iverke v zadnjem času samo v Sloveniji. Glavni dobavitelj je Glin Nazarje, nekaj Meblo, oplemenitene iverke pa smo doslej kupovali pri Liku iz Kočevja. Hlodovino kupujemo v Kočevju, GG Ljubljana, Hrvatski in Bosni. Furnirje nam dobavlja Tvornica furnira Petrinja in italijanska tovarna Tranceria Veneta.

Od kod so še drugi materiali?

Pohištvene cevi proizvaja za nas UNIS v Derventi. Je zelo soliden dobavitelj, v redu je tudi njihova kvaliteta. Tapetniško blago kupujemo v Dekorativni v Ljubljani. Njihovi vzorci so zelo lepi, blago pa je tudi kvalitetno. Penasto gumo smo pričeli kupovati v Orioliku v Oriovcu. Kupujemo kar cele kocke, da imamo boljši izkoristek, ipren v taki obliki potebuje tudi manj prostora.

Umetno usnje nam dobavlja Sava iz Kranja, pravo usnje pa Utok iz Kamnika.

V Stolu proizvajamo tudi poliuretanske školjke za stole in fotelje. Kje nabavljamo ta material?

Poliuretanska masa je izključno iz uvoza. Je dvokomponentna. Uporabljamo dve trdoti. Tršo za ogrodje in mehkejšo za sedež.

Kako poteka nabava strojne opreme?

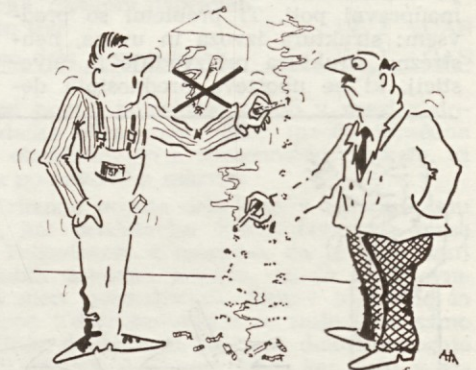
Vse stroje in opremo kupujemo sami. To pomeni, da nimamo posrednikov. Pri tem prihranimo veliko denarja, seveda pa moramo poznati dobre in najugodnejše proizvajalce, ki so za lesno industrijo v pretežni večini v Zahodni Nemčiji. Ob koncu preteklega leta so potekale priprave za nabavo novih strojev v naših tozidih. Pri posodabljanju naše proizvodne tehnologije sodelujejo naši ljudje. Naš oddelek opravlja nabave po skupnem dogovoru.

Tudi rezervne dele kupujemo sami. V ta namen imamo v tozdu 5 skladišče delov, ki jih lahko vsak trenutek potrebujemo. Zgodi se pa, da tudi kakega dela ni. Tedaj je potrebna nujna intervencija.

Nabava torej ni lahka stvar! Pričakujete, da bo v letošnjem letu boljše?

To bomo videli. Veliko stvari na tem področju še ni urejenih. Potreben je bolj skrben medsebojni odnos med domačimi proizvajalci in ne le lastni interesi. Domači proizvajalci morajo poskrbeti za širši izbor materialov in jih ponuditi potrošniku.

Vpraševal je Ciril Sivec
Odgovarjal je Danilo Topolovec

Prizor na karikaturi je star že desetletja in, na žalost, tudi danes ni izumrl. Nekateri se 'ne boje' nikogar in malomarno mahajo s cigareto na mestu, kjer je to prepovedano, drugi so bolj prefinjeni in tod kade malo bolj na skrivaj. Oba ogorka pa lahko povzročita nesrečo. Tedaj bi se takoj nehali jeziti nad tečneži, ki so nas opominjali.

NEKAJ PRIPOMB O OPRAVLJENI INVENTURI V LETU 1979

V enem letu se mora pregledati preko 44.000 raznih artiklov v 54 skladiščih v vseh tozidih DO STOL in 20 skladiščih (v Skopju, Sarajevu, Stari Pazovi, Zagrebu in Celju, vse Interiere — trgovsko blago), drobni inventar in vsa osnovna sredstva, kakor tudi ves material, izdan na reverze in material v vseh počitniških domovih.

Kontinuirana inventura v preteklem letu ni uspela pregledati vsega zaradi nezadostne kadrovske zasedbe, zato so bile koncem leta postavljene inventurne komisije, tako da je bilo inventuirano in usklajeno s knjigovodskim stanjem vse premoženje DO, kakor veleva pravilnik o organizaciji popisa sredstev in virov sredstev in v skladu z obstoječimi predpisi o inventurah.

Omenil bi samo nekaj nepravilnosti, ki se pogosto dogajajo:

Osnovna sredstva morajo biti oštevilčena, če niso, moramo zahtevati od službe, da jih oštevilči, tako da je mogoče inventarno številko odčitati. Če prenašamo osnovna sredstva iz enega tozda v drugi tozd, morata potrditi prenos oba DS tozdov. Če je osnovno sredstvo dotrajano in bo likvidirano ali prodano, mora ukrep ravno tako potrditi DS tozda. Če prenašamo osnovna sredstva iz enega stroškovnega mesta na drugo stroškovno mesto v istem tozdu, mora biti narejen zapisnik in podpisan od obeh vodij. Vse te zapisnike mora prejeti referent osnovnih sredstev, da knjižno uredi novo stanje.

Pri poslovanju z drobnim inventarjem pa naslednje:

Ves drobni inventar je vpisan po stroškovnih mestih in v osebnih zadolžitvah. Pred kratkim so bila ponovno izdana navodila o poslovanju z drobnim inventarjem.

ERC mesečno naredi spisek drobnega inventarja po stroškovnih mestih. Vsako SM mora preveriti, če ima v resnici ves drobni inventar, za katerega je knjigovodsko zadolženo. V primeru, da spisek ne ustreza dejanskemu stanju, moramo ugotoviti napako in jo s pravnim dokumentom popraviti. Ko izstavimo kakršenkoli dokument, ga moramo spremljati do obdelave na ERC, ker si edino tako zagotovimo pravilno zadolžitev.

Prenašanje drobnega inventarja iz enega stroškovnega mesta na drugo stroškovno mesto je dovoljeno samo z ustreznim dokumentom. Če tega ne naredimo, se nam pojavijo viški ali manki.

Drobni inventar se nabavlja samo preko ustreznih skladišč. Iz tega sledi, da vse račune, ki se nanašajo na drobni inventar, potrdi skladišče, da je roba prejelo in nato izda drobni inventar na izdajnico.

Veliko več pozornosti moramo posvetiti robi, ki je izdana na reverz. Pravilno bi moralo biti, kdor izda roba na reverz, mora skrbeti, da se roba iz

reverza po treh mesecih razknjiži — vrne v skladišče. Roba iz reverza se ne more prodati, če je prej ne vrnemo v skladišče, iz katerega smo roba dvignili.

Največ razlik je v nekaterih skladiščih izven DO. Te razlike nastanejo v glavnem zaradi popraviljanja šifer. Kdor koli popravlja kakršen koli dokument, je obvezen, da sporoči to vsem, ki jim spremeni knjigovodsko stanje.

Zavedati se moramo, da vsakdo, ki je zadolžen za kakršnokoli roba, sam odgovarja zanj. Zato moramo spremljati in kontrolirati vse spiske, ki jih prejemo od ERC, ali dejansko stanje odgovarja knjižnemu in vse nepravilnosti odpraviti, ker če jo ugotovimo in jo sami ne odpravimo, nepravilnost ostane.

Navedel sem nekaj najbolj pogostih nedoslednosti, zakaj pride do razlik med inventurnim in knjižnim stanjem.

Mnogo večja povezava bi morala biti med skladišči — prodajo — stroškovno knjigovodstvo — službo za organizacijo in poslovanje ter ERC.

Po pravilniku o organizaciji popisa (inventuri) sredstev in virov sredstev je kontinuirana inventura dolžna popisati artikle, primerjati knjižno stanje z inventurnim stanjem, ugotoviti razliko in vzrok razlike in posredovati DS tozda, ustrezne službe pa izdati organizacijska navodila.

Pripomniti moramo, da se v večini skladiščniki zelo trudijo za točno stanje v skladišču, za katerega so zadolženi. Če se jim pojavijo razlike, v večini primerov ni prišlo do razlik zaradi njih, temveč je nekdo izpolnil napačno dokument, ali je bil obdelan enostransko (prenos med tozdi).

Priporočljivo bi bilo ponovno uvesti razgovore s skladiščniki, vodji skladiščnih kartotek, stroškovnega knjigovodstva, službe za organizacijo in poslovanje, ERC ter inventurno službo, da bi sproti razreševali vse probleme, ki nastanejo pri poslovanju.

Pavel Rajgelj

V TELEFONSKI CENTRALI

Delo v telefonski centrali se močno razlikuje od drugih del v tovarni. Posredovanje telefonskih pogovorov našim delavcem v skupnih službah in iskanje telefonskih zvez s skoraj celim svetom res ne terja večjih telesnih naporov, zahteva pa nenehno duševno koncentracijo in mirne živce. V konicah, ko so telefonske linije, »kot zaklete« pa niti najmarljivejše iskanje zvez ne more ničesar napraviti. Res je, da je delo poslovnih oddelkov eno, iskanje telefonske zveze pa drugo, vendar je potrebno razumeti, da vsakega pogovora vedno le ni mogoče vzpostaviti, pa če telefonistka še tako zavzeto išče zvezo. Tedaj je potrebno vsaj malo potrpeti ali pa zahtevnejši telefonski pogovor naročiti v času, ko so linije bolj proste.

Našima telefonistkama Anici in Heleni, ki smo ju za trenutek zmotili pri delu, želimo tudi v letu 1980 toliko dobrega sodelovanja z uporabniki telefona kot lani.

OB OSMEM MARCU — DNEVU ŽENA, NEKAJ MISLI OTROK DUPLIŠKE OSNOVNE ŠOLE:

Moja mama

MAMA MI POMENI LJUBEZEN.

Primožič Damjana, 1. a

MAMA MI POMENI DOBROTO.

Šraj Uroš, 1. a

MAMA ME IMA RADA.

Saša Kuref, 1. c

MAMICA MI POMENI SREČO.

Zupančič Aleš, 2. a

MAMA MI POMENI ŽIVLJENJE.

Kralj Irena, 2. b

MOJA MAMA JE VES MOJ SVET.

Kepec Mojca, 3. a

MOJA MAMA IMA ZLATE ROKE,
POMENI MI VSE.

Juhant Tomi, 3. b

MAMA MI POMENI ŽIVLJENJE
IN KRUH.

Rožič Tomi, 4. a

MAMA MI POMENI DOBROTO IN
RADOST.

Jurjevec Primož, 4. a

MAMA MI POMENI VSE, KAR
IMAM V ŽIVLJENJU.

Kuhar Veronika, 4. a

MAMA MI POMENI ZDRAVJE, VESELJE
IN SREČNO MLADOST.

Mastek Franci, 4. a

MAMA MI POMENI NAJLEPŠE,
KAR ČUTIM V SRCU.

Barbara Kotnik, 4. b

MAME NE BI ZAMENJALA.

Romih Maja, 4. b

MAMICA MI POMENI TOPEL DOM
IN LJUBEZEN.

Mestek Mitja, 1. b

Za varnost pred požari

Minulo je leto in zopet smo se gasilci zbrali na občnem zboru, ki je bil dne 23. januarja 1980. Podana so bila poročila predsednika, poveljnika, blagajnika, gospodarja in nadzornega odbora. Iz teh poročil je bilo razvidno, da društvo primerno deluje.

V minulem letu so bile organizirane vaje po tozdih, s sosednjimi društvi in razna tekmovanja. Redno smo tudi vadili vsako sredo ob 14.15. Vaje, ki se organizirajo po tozdih, prispevajo k boljši izurjenosti, spoznavanju orodja in taktike gašenja. Vemo, da zahteva vsak požar drugačen način gašenja in reševanja.

Na občinskem gasilskem tekmovanju, ki se ga je udeležila naša moška desetina, je ta zasedla prvo mesto. Na tekmovanju lesnih industrijskih enot med Marlesom, Meblom, Novolesom, Brestom in Stolom, ki se je odvijalo v minulem letu doma, je naša desetina zasedla drugo mesto. Z nekoliko nerivoze in nediscipline — med tekmovalno desetino Meblo je nastal nesporazum med tekmovalci. Z neupoštevanjem sodniških pravil je tekmovanje s takim obnašanjem zdrknilo na zadnje mesto. Tak odnos do gasilske discipline ne pelje nikamor. Zato so bila tudi predhodna posvetovanja in nato odločitve. Udeležili smo se še dveh tekmovanj. Za pokal Šaleške doline in regijskega. Na regijskem, ki je bil pri trgovini Interier, je bila naša moška destina tri točke pod normo. Tako letoš naša desetina ne bo nastopila na republiškem tekmovanju.

V našem društvu bo treba v bodoče vključevati v našo gasilsko enoto predvsem mlade. S tem bodo dosegli pri vajah in tekmovanjih boljše rezultate.

V našem kolektivu je tudi v lanskem letu bilo nekoliko manjših in začetnih požarov. Požar je nastal za mizarno pri

ekskonstarskih napravah za odsesavanje prahu. Vzrok je bil trenje in lesni prah se je vžgal. V delovni organizaciji se požarna varnost iz leta v leto izboljšuje, vendar se še najdejo spodrsrljaji v nekaterih oddelkih in tozdih. Najbolj kritična točka je v tozdu 2, kjer je kardinica v sredini delavnice. Z malo dobre volje in z večjo odgovornostjo do požarnovarnostne zaščite lahko pomanjkljivosti odpravimo, da bomo bolj mirno pričakali naslednji dan in da ne bomo iz dneva v dan v negotovosti zaradi malomarnosti. V Stolu delata tudi podjetja Slovenijaceste in Graditelj Kamnik. Ti delavci so zelo slabo poučeni o požarni varnosti v naši DO. Srečamo jih s prižganimi cigaretami, jih opozarjamo, pa se za to kaj dosti ne zmenijo.

Gasili smo še tudi požare izven podjetja. Gozdni požar pri Starem gradu in v Spodnjih Palovčah, nato v tovarni Svilanit. Pri tem požaru je sodelovalo več gasilskih društev in poklicna brigada iz Ljubljane. Delo je bilo zelo težavno in smo lahko delali samo z dihalnimi aparati. V našem društvu imamo samo en dihalni aparat na stisnjen zrak. Aparat med pa ni več uporaben, ker gasilska brigada nima več rezervnih delov. V letošnjem letu bi naše gasilsko društvo nabavilo nekaj sodobnejših naprav za javljanje in gašenje požarov. V načrtu imamo oddajnik UKP 8 in UKP 6 ter dihalni aparat. Seveda, če bo delovna organizacija omogočila nakup teh naprav.

Za odpravljanje pomanjkljivosti pri nas bomo morali najti skupen jezik, da na požarnovarnostnem področju ne bo nesporazumov, ki se nam lahko močno maščujejo.

Lojze Burja

Pričeli smo s tečajem za polkvalifikacijo

V sredo, 13. 2. 1980, so se pričela predavanja v okviru tečaja za pridobitev polkvalifikacije za poklic lesar-posluževalec strojev in naprav. Tečaj vodi Poklicna lesna šola iz Škofje Loke; predavatelj pa so v glavnem iz vrst naših strokovnih delavcev. Predavanja so ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15. do 19. ure in ob prostih sobotah od 7. do 12. ure. Na razpise v Glasilu se je prijavilo 26 delavcev, 4 so odstopili, tako da seminar obiskuje 22 delavcev, in sicer:

Baloh Marjan PE-4, Baš Eva TOZD-2, Benda Jože PE-8, Borštnar Boris TOZD-2, Capuder Anka TOZD-2, Galin Janez PE-6, Golob Alojz TOZD-2, Hrastovec Franc TOZD-2, Jeretina Matija PE-4, Kadunc Marko PE-8, Koritnik Jožeta PE-7, Kovačevič Milan PE-8, Kramar Tomaž TOZD-2, Mežnaršič Stanka TOZD-2, Osolnik Angelca TOZD-2, Osolnik Darko TOZD-2, Pohlin Branko TOZD-2, Poljanšek Andrej TOZD-2, Sedmak Terezija TOZD-2, Sušnik Dragica TOZD-2, Urh Stane TOZD-2, Žagar Ivana PE-7.

Po letu 1970 je to prvi tečaj za pridobitev polkvalifikacije. Naša želja je, da bi pridobilo izobrazbo čimveč delavcev. Zato načrtujemo, da bi v bližnji prihodnosti organizirali še tovrstno izobraževanje, kar pa je odvisno od interesa delavcev. Priporočamo vsem mlajšim delavcem, da se odločijo za pridobitev polkvalifikacije. Delavci, ki bodo uspešno zaključili izobraževanje za PK, bodo imeli možnost izobraževanja za specializirane lesarske poklice in nato za poklice kvalificiranih delavcev.

Breda Kukanja

Resnici na ljubo moramo le priznati, da več, kot devetdeset odstotkov naših delavcev bere svoje Glasilo. To se vidi po tem, ker takoj po izidu velika količina Stolovega časopisa skopni. Skoraj vsakdo hoče imeti svoj izvod. Da ga odnese domov, kjer ga bo počasi in v miru prebral ali vsaj prelistal. V nekaterih oddelkih delavci, ki so bili ob koncu meseca odsotni, po prihodu pridejo v obratno pisarno in žele dobiti Glasilo, ki je pravkar izšlo.

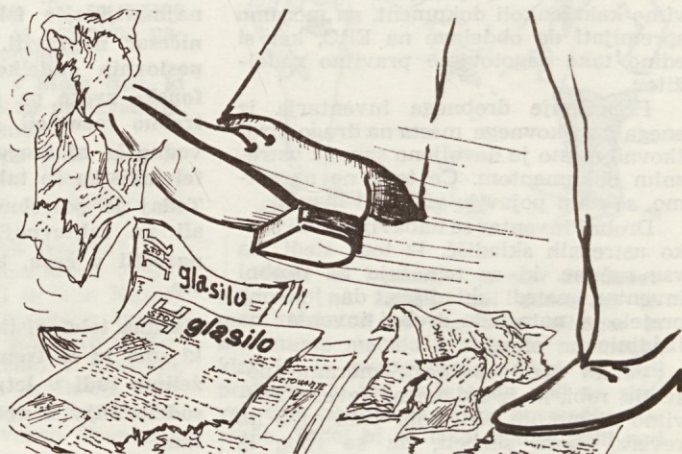
Na desni karikaturi pa je prikazan nasprotni primer. Žal se dogaja tudi to. Delavcu je malo mar, kaj v našem časopisu piše in ga ne zanimajo tudi druga dogajanja okoli sebe. Nekako notranjo potešitev čuti, ko lahko pohodi svoj časopis in »neka sprostitiv« se pojavi, ko zlete pred dnevom ali dvema natisnjenimi izvodi po zraku.

Vendar, ustavimo se za trenutek: Ali s tem ne varamo samega sebe. Časopis ni prav ničesar kriv. Ob pogledu na to pa ni vseeno tistemu, ki je sodeloval pri soustvarjanju številke. Vedeti je treba, da tisti, ki so prispevali tekste, niso te zdrdrali v nekaj minutah, temveč so v pisanje vložili po več ur, tudi po cele popoldneve. V želji, da bi informirali sodelavce, da bi svoje poglede in drugo prenesli vam. In da ti niso pisali iz lastnega veselja, temveč iz potrebe.

Glasilo je naš vsakomesečni obiskovalec. Delavci, ki ga pripravljajo, žele, da bi vzbudil zanimanje tudi pri tistih stolovcih, ki jim je bilo v lanskem in prejšnjih letih vseeno, če so imeli svoj časopis ali ne. Tudi vi, ki ste doslej malo-

marno brenili z nogo v potiskan papir, ga raje odprite, ko še ni zmečkan, preberite in skušajte vsaj enkrat kaj napisati vanj. Tedaj ga boste povsem drugače cenili.

Na koncu pa še ena pripomba: Vsak izvod našega Glasila stane skoraj dva stara tisočaka. Denar pa je od nas vseh. Uredništvo

Krvodajalci!

Občinski odbor Rdečega križa Kamnik je pripravil za krvodajalce svečano proslavo, ki je bila v nedeljo, 16. decembra, v dvorani kina Dom Kamnik. Dr. Julka Suštar je pozdravila vse navzoče krvodajalce in goste. Opisala je delo in pomen Rdečega križa. Je najbolj humana organizacija pri nas, ki na različne načine izkazuje in nudi pomoč ljudem in narodom v primeru nesreč in elementarnih neizgovodov ter v vojnem času. Pri različni pomoči, ki jo Rdeči križ nudi, je krvodajalstvo na prvem mestu, je poudarila dr. Julka Suštar. Ko je Rdeči križ leta 1948 prevzel organizacijo krvodajalstva (lani je bila že 25. obletnica delovanja organiziranega krvodajalstva pri nas v Sloveniji), je postala to prostovoljna akcija. Iz leta v leto se je večalo število prijavitelcev za odvzem krvi.

Dr. Suštarjeva je pohvalila vse krvodajalce občine Kamnik ter tiste, ki akcije organizirajo in podala primerjavo med občino Kamnik in Domžale. V občini Kamnik je precej manj prebivalcev in veliko več krvodajalcev kot v občini Domžale. Prav tako je pohvalila delovno organizacijo Stol, ki je v občini Kamnik že dolgo na prvem mestu po številu krvodajalcev in tudi pri drugih akcijah.

Proslava je potekala v zelo prijetnem vzdušju. Prisotnih je bilo toliko, da je bila popolnoma polna dvorana. Bilo pa bi jih še več, če ne bi bila ravno takrat prepoved vožnje za neparne avtomobile. Po pozdravnem govoru je sledil kratek koncert moškega pevskega zboru Lira iz Kamnika, ki je pod vodstvom dirigenta Sama Vremšaka zapel osem pesmi. Učenci poklicne šole pa so pripravili recital. Nato je sledila podelitev priznanj.

Od Občinskega odbora Rdečega križa Kamnik je bilo v okviru občine Kamnik predlagano za podelitev priznanj naslednje število krvodajalcev:

- Za 5-kratno darovanje krvi — 197 krvodajalcev, del. org. Stol — 45,
- za 10-kratno darovanje krvi — 98 krvodajalcev, del. org. Stol — 32,
- za 15-kratno darovanje krvi — 36 krvodajalcev, del. org. Stol — 8,
- za 20-kratno darovanje krvi — 26 krvodajalcev, del. org. Stol — 8 in
- za 25-kratno darovanje krvi — 5 krvodajalcev, del. org. Stol — 1.

Skupaj v Kamniku 362, v Stolu 94.

Tako je v občini Kamnik prejelo priznanja 362 krvodajalcev. Od teh jih je v Stolu prejelo 94. To je zelo lepo število, saj jih je kar ena četrtina. Upoštevati moramo tudi, da so evidentirani krvodajalci iz vseh krajevnih skupnosti občine Kamnik.

Tovariši sodelavci krvodajalci, potrudimo se, da še povečamo število članov, ki bodo aktivni v pomoč drugim in sebi. Nikoli ne vemo, kdaj bomo potrebovali kri kot posamezniki. Lahko pa se to zgodi v večjem obsegu zaradi elementarnih nesreč ali napada agresorja. Zavedati se moramo, da je Jugoslavija na

strateški točki, ki je vedno povzročala zanimanje velesil, pa naj so z vzhoda ali zahoda. Do zdaj smo vsako krizo in takšne poskuse uspešno prebrodili pod vodstvom našega dragega predsednika Josipa Broza Tita. Tako bo tudi v bodoče. Vendar moramo biti vedno v pripravljenosti, ker se odnosi po svetu vedno bolj zaostrejejo. Pripravljeni moramo biti v vseh pogledih: gospodarsko, politično in vojaško. Nikakor ne smemo pozabiti, kako pomembno nalogo ima pri tem sanitetna služba, civilna zaščita in enote teritorialne obrambe. Naša naloga je, da smo vsestransko pripravljeni za obrambo. Zdravstvena služba mora imeti na zalogi dovolj zdravil in drugega materiala, ki je potreben za nego ranjencev. Pripravljeno moramo imeti tudi večjo količino konzervirane krvne plazme.

Na kratko sem opisal težave, ki nastopajo v primeru pripravljenosti in so tesno povezani med sabo. Spomnimo se samo akcije »Nič nas ne sme presenetiti«, ki je uspela v Sloveniji, vendar ponekod ni bilo tako, kot je potrebno. To je stvar organiziranosti. Ravno takšne akcije nam pokažejo, kaj vse moramo popraviti in izboljšati.

Število krvodajalcev moramo še povečati, ker število prebivalcev stalno narašča. Zato ni več dovolj za odvzem

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

CVELBAR IVANE, roj. BREMŠAK
Stolove upokojenke

se iskreno zahvalujemo delovni organizaciji Stol Kamnik za podarjeno cvetje. Posebno se zahvalujemo govorniku tov. STANETU IPAVCU za poslovilne besede ob odprtem grobu, kakor tudi pevcem.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni!

krvi dnevno 200 krvodajalcev v Sloveniji. To je komaj za nujne potrebe v zdravstveni službi.

Krvodajalska akcija bo spet v maju, kot vsako leto. Prosimo vse sodelavce v imenu Občinskega odbora Rdečega križa Kamnik in aktiva Rdečega križa Stol, da se prijavite za odvzem krvi v čim večjem številu. Srečno!

Jože Vogrinec

Lojzetu v spomin

Ko smo delavci Tozda 2 zvedeli za žalostno novico, da nas je za vedno zapustil sodelavec ALOJZ SLAPNIK, roj. 2. 6. 1961 s Črnega vrha 3 pri Tuhinju, smo se čudili in še kar naprej spraševali, kdo je umrl, da visi črna zastava. Ko pa se je na oglasni deski pojavila osmrtnica, se je v tozdu zgodilo tisto, česar smo se že vnaprej vsi bali. Bilo je, kot da je zmanjkalo elektrike, kot da so ljudje pozabili, da so nekoč znali govoriti, le v vseh očeh so bile tihe, neme solze. Nihče ni spraševal kdaj, zakaj, kako? Vsi smo čutili praznino, saj nismo nikoli videli Lojzeta, da bi bil žalosten. Vedno je bil dobre volje, zmerom pripravljen pomagati, vedno nas je znal spraviti v dobro voljo s svojim besednim zakladom. Če smo bili še tako žalostni in zamišljeni, smo se mu morali vedno smežati.

Lojze, še vedno ne moremo verjeti, da te ni več. Nikoli te ne bomo pozabili, saj smo te imeli vsi radi.

Hvala ti za vse, kar si storil za nas!

Sodelavci Tozda 2

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame Antonije Brlec se iskreno zahvalimo delavcem DO Stol za izrečeno sožalje in podarjene vence.

Hčerka Rozalija, sinovi Lojze, Tone in France z družinami.

Z občnega zbora Društva inženirjev in tehnikov

Letošnji občni zbor Društva inženirjev in tehnikov naše DO je bil združen s krajšo strokovno ekskurzijo v cerkniškem Brestu. Ogled proizvodnje, ki je sorodna naši, je vsekakor vedno koristen. V Brestu je bila tokrat zanimiva nova površinska obdelava, opremljena predvsem s strojno opremo firme Hymmen, ki pa žal še ni bila v obratovanju. Omenjen ogled nam bo lahko koristil pri rekonstrukciji površinske obdelave v naši DO. Po besedah tovariša, ki nas je vodil, se pri njih srečava s podobnimi problemi kot pri nas. Med drugimi je omenil problem visokih cen ivernih plošč, čeprav je eden izmed njihovih tozdrov proizvajalec le-teh. Poleg tega njihovo delovno organizacijo tare tudi problem prodaje svojih izdelkov.

Po ogledu proizvodnih prostorov nas je pot vodila v grad Snežnik, kjer smo imeli občni zbor društva. Iz poročila dosedanega predsednika ing. Burgerja je bilo razvidno, da je bila dejavnost društva v preteklem mandatnem obdobju precej živahna. Strokovna ekskurzija v Švico v letu 1978, lanska v Nemčijo in na Dansko, potem domača ekskurzija v Ribnico in Kočevje so dokaz,

da je v društvu precejšen poudarek na permanentnemu izobraževanju. Če k temu dodamo še organizirana strokovna predavanja, je delovanje takšnega društva res precejšnjega pomena. V živahni diskusiji na občnem zboru je tovariš direktor med drugim pohvalil delo DIT predvsem zaradi udejstvovanja pri investicijski dejavnosti. V prihodnje bi lahko razmislili tudi o prispevku društva pri oblikovanju srednjeročnega plana, proizvodnega programa, prav tako pa tudi pri delitvi dohodka. Stari izvršilni in nadzorni odbor sta bila razrešena svojih funkcij. Izvolili smo nova odbora, novi predsednik DIT pa je ing. Matjaž DRČAR.

Za konec pa še dve obvestili vsem članom DIT: višina letne članarine je 200,00 din, ki jo člani poravnajo v dveh obrokih, en del prvo polletje, drugi del drugo polletje, in sicer kot odtegljaj pri obračunu osebnih dohodkov; kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za članstvo v DIT, se lahko prijavijo pri tajnici društva tovarišici Vidi HOLOZAN.

Bine KLADNIK

KAJ POMENI...

Poučevanje dela, praktično posredovanje izsledkov in izkušenj o delu izvajalcu

Psihologija dela, nauk o odnosu človeka do dela in do sredstev dela

Simultano delo, hkratno, sočasno delo

Sinhronizacija dela, časovno usklajevanje postopkov, faz in operacij dela. Pri oblikovanju tehnoloških postopkov, projektiranju tekočih trakov, pri verižnem načinu dela, je sinhronizacija ena najvažnejših metod študija časa in dela. Pri tem stremimo za oblikovanjem postopka na operacije, tako da so časovne razlike v dolžini posameznih operacij minimalne in se dajo izvajati v taktu. (Časovni takt je v tem primeru enak dolžini operacije).

Specializacija dela, usmeritev na ozko, zaključeno področje dela.

Študij dela, študijska in operativna dejavnost, ki se ukvarja s študijem metode dela (racionalizacija) in študijem časa (ugotavljanje časovnih norm). Dostokrat se poimenuje kar z normiranjem dela, kar pa je preozko, saj to pomeni zgolj ugotavljanje in predpisovanje časovnih norm. V sedanjem času industrijske organizacije dela je takšno pojmovanje in izvajanje vloge študija dela preživeto. Posebno v serijski in masovni proizvodnji je študij metod dela — dostikrat se ta dejavnost imenuje tudi **oblikovanje dela** — eden osnovnih dejavnosti za izboljšanje produktivnosti dela. V industrijski organizaciji dela, velikoserijski in masovni proizvodnji se študij metod dela izvaja navadno s študijem gibov, oziroma sistemi vnaprej določenih časov (npr.: MTM, WF), ki omogočajo sočasno oblikovanje metod dela in ugotavljanje časa — na kratko

povedano — najmanj najkrajših gibov za neko delo. Srečo Smole

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MESEC JANUAR 1980

Delovno razmerje so sklenili:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

1. DELANOVIĆ Arifa, NK delavka — PE 8
2. ZUPANČIČ Marko, PK lesar — PE 4
3. POHLIN Cvetka, NK delavka — PE 8

V tozdu KOVINSKO

IN TAPECIRANO POHIŠTVO

1. HRASTOVEC Janez, NK delavec — Motnik
2. JANEŽIČ Franci, NK delavec — PE 5

V tozdu PLOSKOV.

IN KOSOV. POHIŠTVO

1. ŠOSTERA Ivica, NK delavka
2. PURKART Edvard, KV mizar

V tozdu PRODAJA

1. NASTRAN Albina, dipl. ing. lesarstva
2. TASOVAC Nenad, KV prodajalec — Interier Sarajevo
3. MUJKANOVIĆ Mirsad, gimn. maturant — Interier Sarajevo

Delovno razmerje so prenehali:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

1. KLEMEN Dominik, KV mizar — PE 8
2. DACAR Arnejka, NK delavka — PE 8
3. BIZJAK Zdravko, NK delavec — PE 7

V tozdu PLOSKOVNO POHIŠTVO

V tozdu KOVINSKO

IN TAPECIRANO POHIŠTVO

1. PUNTAR Edi, NK delavec — PE 3

V DS ODSP

1. HANČIĆ Ljudmila, NK delavka
2. PERVERŠEK Marija, administrator
3. FLEISCHMAN Marija, gimn. maturant

Kadrovski oddelek

USPEŠNA PRODAJA V LJUBLJANSKEM INTERIERU

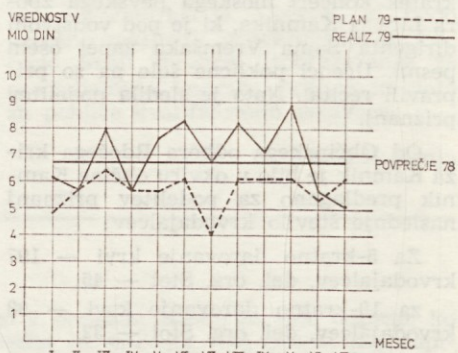
Ob poslovnem zaključku leta 1979 je prav, da ocenimo, kako smo poslovali in da se kritično ozremo na pomanjkljivosti ter pohvalimo dosežene uspehe. Ker je v tem obdobju v teku akcija zaključnih računov, se s tem prispevkom vključujemo v razpravo, z željo, da prispevamo k oblikovanju pozitivnih odločitev za delo v tem letu.

Realizacija plana 1979

Plan prodaje v višini 68 milijonov din je bil zelo uspešno realiziran, saj smo planirano nalogo presegle za 23 odstotkov ali 16 milijonov din. Največji del naše realizacije predstavlja z 98 odst. veleprodaja. Dinamika prodaje po posameznih mesecih v primerjavi s planom je naslednja:

Kot je razvidno iz diagrama, je bila naša največja uspešnost v sredini leta, manj pa smo prodali v začetku in na koncu leta. Vzrok za nizko realizacijo v novembru in decembru je tudi v pomanjkanju nekaterih naših izdelkov.

Poleg prodaje naših izdelkov izvajamo tudi naloge inženiringa. Te so v letu 1979 znašale skupno 11,7 milijona din. Ravno naloge takega značaja so tiste, ki bodo morale biti vedno bolj prisotne v naši ponudbi, ki se izraža preko zahteve naših kupcev. Ne nazadnje je na tem področju še veliko neizkoriščenih možnosti, ki bodo močno vplivale na velikost našega dohodka.

Stabilizacijski ukrepi za leto 1980 narokujejo zmanjšanje investicij in vse vrste porabe. To bo negativno vplivalo na obseg naše prodaje. Naša stabilizacijska prizadevanja morajo biti torej usmerjena v povečano aktivnost in napore za doseg plana. Posebne pozornosti bodo potrebni večji kupci in prav bi bilo, da bi tem posvetili večjo pozornost in zagotovili stalnost ponudbe. Tak primer je med drugim Iskra, s katero je potrebno navezati tesnejše sodelovanje.

Kljub temu, da bo povpraševanje na trgu manjše, bomo z našimi prodajnimi akcijami izpolnili plan prodaje in ga presegle, če bomo imeli na razpolago dovolj pohištva, ki ga izdeluje naša tovarna.

Sonja Zorn
Interier Ljubljana

RKB TEČAJ IN VAJA V MOSTAH

V moščanski osnovni šoli je bil malo pred koncem lanskega leta tečaj o radiološki, kemični in biološki zaščiti. Organizator je bil Oddelek za ljudsko obrambo občine Kamnik in odbora za ljudsko obrambo Moste in Komenda. Tečaj je bil zelo dobro pripravljen, slu-

šatelji pa so se spoznali tudi z vsemi pripomočki in sredstvi za odkrivanje in odstranjevanje RKB nevarnosti.

Ob začetku so nekateri udeleženci kazali slabo voljo zaradi obsežnosti tečaja in zato, ker je bilo takoj povedano, da bo potrebno opraviti preizkusni

teoretični izpit, na zaključni vaji pa tudi aktivno praktično sodelovati. Vendar so že prve ure tečaja pokazale, da je snov zelo zanimiva, za vsakega tečajnika koristna in v primeru potrebe nujna za vsako krajevno skupnost.

Radiološko, kemično in biološko orožje je najnevarnejše in učinkuje tudi v primerih, ko je klasično orožje brez moči. Njegovo delovanje je ob neznanju prizadetih strahotno in pušča hude posledice. Pravilna usposobljenost je zahtevna, veliko znanja terja tudi delo pri reševanju ljudi, orožja, hrane in vsega drugega. Vendar je sodelovanje v RKB zaščiti ob prepričanju, da naša družba razpolaga z vsemi sredstvi za sodobno obrambo tudi na tem področju, dolžnost vsakega, ki mu je zaupana naloga pomagati ljudem v kraju, kjer živi.

Ob zaključku tečaja je bila organizirana praktična vaja z uporabljivo pridobljenega znanja. Vaja je potekala na terenu Most in bližnje okolice. Za odstranjevanje strupov z ljudi je bil uporabljen tudi Stolov tozd v Mostah, kjer je vodstvo tozda še ob pripravah na vajo z vso resnostjo stalo ob strani.

Vajo, ki je bila prva te vrste pri nas, so si ogledali predstavniki republike, občine, predstavniki okoliških krajevnih skupnosti in domačini.

Ciril Sivec

ZNAČAJI »STOLOVCEV«

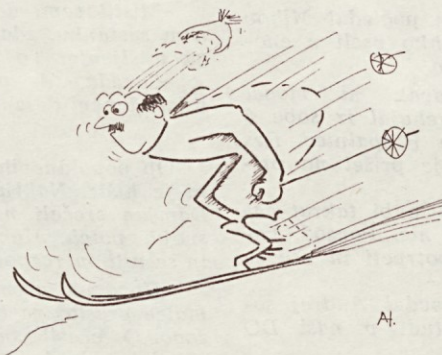
Človek rad ostane po značaju tak, kot je, pa če ga pelješ kamorkoli. Z našimi Stolovci smo se odpravili smučat. Tudi tam so se pričeli obnašati tako kot v tovarni.

Podajmo se z našimi Stolovci na vožnjo. Morda se boste našli med njimi. Veselo zasmučajte tudi vi. Na karikaturah je videti precej smešno. V življenju pa neprijetno za sodelavce. Vendar se ne jezite na nas. Če se lahko primerjate z enim ali več smučarji, se le veselo nasmejte in se odločite, kako boste vozili v letu 1980 in naslednjih letih. Ali po značaju ali po pameti.

Vožnja med ovirami je težka. Posebno, če smo jo bili pripravljeni peljati po lah-

kem tiru. Neprijetnosti se otepamo na vse strani in pogledujemo levo in desno, kje bi se dalo smukniti skozi in jo po blagi strmini ubrati navzdol.

Ta smučar je posebne vrste. Rine in rine naprej in mu ni mar, kako se bo vožnja končala. Podzavestno sicer čuti, da z nepremišljenostjo ne bo dobro opravil, vendar s svojega telemarka ne bo zavil. Se mu bodo že drugi umaknili s poti in tudi predmete, ki ga ovirajo na poti, postavili stran. Če ne, se bo pa zaletaval.

Skok na smučeh je užitek posebne vrste. Prav tako, kot skok v tovarni. Pa naj bo ta čez oviro ali pa kam višje. Skočiti čez oviro je zelo prijetno, bo šel po nji pač nekdo drug. Skočiti kam višje pa še toliko bolj. K posrečemu skoku pripomore aerodinamična drža in pogled nekam vstran. Vse drugo nas tedaj ne briga.

Največ posnemovalcev ima ta smučar. Vožnja malo v levo in malo v desno. Elegantno izogibanje oviram na tej strani in spretno na drugi. Saj so vendar vsi naši sovozači ali pa, oprostite, sodelavci tako neumni, da ovinkaste vožnje sploh ne opazijo. Naj pelje po težki poti nekdo drug, mi bomo peljali po poti, ki smo si jo sami zamislili.

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohoštva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik CIRIL SIVEC, odgovorni urednik ALOJZ ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: ANTON JEGLIČ, FRANC SIKOŠEK, PETER BERTONCELJ, MILAN OBRADOVIČ, JANEZ POGAČAR in MARJETA ŠEK. Lektor: IVAN SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemajo delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Drobci iz našega življenja

Pet minut pred peto je zazvonila budilka. Najprej je vstala Majda, za njo je zlezal iz postelje še Tine. Na mizi je zadišala kava. V nekaj minutah sta se oba umila, zajtrkovala in napravila.

»Kar dobro sem se spočil,« se je zadovoljno pretegnil Tine. »Če gre človek pravočasno v posteljo, zjutraj ni težko vstati.«

»O, jaz sem pa še malo brala tovarniški časopis,« je povedala Majda. »Tako se mi je zdel zanimiv, da ga nisem mogla odložiti. Pa vseeno nisem zaspana.«

»Pravijo, da so jutra najlepša zgodaj zjutraj. Res je prijetno gledati, kako se prebuja dan. Slišiš ptiče, kako so že glasni?«

»Slišim, slišim,« mu je pritrdila Majda. Sklonila se je k njemu in se z roko naslonila na njegovo ramo. »Veš, včasih pomislim, kako lepo je pravzaprav na svetu, samo če ga znaš pogledati tudi z lepše strani. Poglej, saj nama ni nič hudega. Le v vsako delo in v vsako početje je potrebno vložiti dovolj ljubezni.«

»Prav imaš,« ji je prikimal Tine. »Vidiš, v začetku se v tovarni nisem mogel privaditi enemu in istemu delu, zdaj pa prav z veseljem krivim noge za stole. Ob tem razmišljam, kakšni ljudje bodo sedeli na njih, kako jih bodo občudovali, če bodo lepo narejeni, kako bodo spraševali znanci, kje so kupili tako lepe stole... marsikaj si predstavljam v mislih.«

»Misliš, da jaz ne!« mu je odvrnila Majda. »Vsako delo je po svoje lepo, tudi moje, čeprav moram obrusiti toliko in toliko polizdelkov. Človek nekako začuti, da pripada tistemu velikemu, ki mu pravimo združeno delo. Vsak posameznik je pomemben člen v neskončni verigi. Tudi brez mene ne bi tekla proizvodnja.«

»O, seveda ne,« ji je prikimal Tine. »Posebno, ko si tako pridna.«

* * *

»Danes je zame tako pomemben dan, da bi najraje kar vse po vrsti objel,« je žarel Miha. »Poglej, kaj sem pravkar dobil!«

Tone je stopil za trenutek od stroja in pogledal Mihov papir. Črno na belem je pisalo, da se lahko vseli v enosobno stanovanje, ki je bilo doslej Novakovo.

Na drugem oddelku pa tudi Novak ni mogel skriti zadovoljstva. V mislih se je že sprehajal iz sobe v sobo, iz kuhinje v dnevno sobo in potem v spalnico. Res je moral precej let čakati, toda končno je prišel na prisetni listi dovolj visoko.

»Kdor čaka, dočaka,« si je prikimal. »Če bi takrat zamenjal službo, ne bi bilo s stanovanjem nič. Povsod, kamor prideš, si začetnik. Splača se malo potrpeti in vse se uredi.«

»Hišo bom spravil pod streho,« je povedal Andrej sodelavcu. »Pravkar sem izvedel, da se tudi v naši DO dobi posojilo.«

»Vidiš, pa bo,« ga je potrepljal po rami kolega. »Vedno si bil priden, le zakaj ti ne bi še drugi malo pomagali in za vedno boš imel rešen stanovanjski problem.«

Zažarele so mu oči, potem pa je poltiho dodal:

»Veš, tudi jaz sem začel varčevati. Za hišo ali stanovanje. Toda zaenkrat ni treba praviti še nikomur. Vsak ima pač pravico do svoje sreče.«

* * *

Bolj ko je ura hitela proti eni, večji nemir je bil v oddelku. Bilo je namreč petnajstega, ko si vsakdo želi dobiti rezultate svojega dela napisan tudi na plačilni kuverti.

»Kako, Andraž, si zadovoljen?« je vprašala Francka sodelavca.

»O, sem, sem. Lagal bi, če bi rekel, da ne,« ji je odvrnil. »Poglej, res ni ne vem koliko, saj si človek vedno želi več in več, vendar pa, če trezno premislim, niti tako malo, pa tudi redno je. Pride petnajsti in dobro vem, da bom dobil plačilo za svoje delo.«

»Torej je zdaj bolje — odkar si v tovarni?« je ugovarjala Francka.

»Seveda je. Po svoje je bilo sicer tudi doma lepo, toda kaj, ko imam tako malo zemlje, da lahko popoldne vse

podelamo. Malo poprime še žena, malo sin in hčerka, pa je. Jaz pa le ob mesecu prinesem plačo.«

»Samo, da si zadovoljen!«

»Kako tudi ne bi bil! Poglej, na kmetiji sem se včasih tresel zaradi vsakega dežja, snega ali toč. Hudo je bilo zaradi pretople zime, narobe je bilo, če je bilo moko... vedno je prišlo kaj vmes. Zdaj pa me takšne stvari toliko ne prizadanejo. Lahko jih ublažim, ko imam redni zaslužek.«

»Že vidim, da imaš svoje načrte,« ga je pogledala sodelavka s strani.

»Seveda jih imam. Kdo pa jih nima! Komaj čakam, da jih bom lahko izpeljal tudi v praksi. Se nekaj petnajstih, pa bo. Več pa ti ne povem.«

* * *

»Tovariši, če ste zato, bi vam nekaj povedal,« je spregovoril Bine, ko so se zbrali vsi, ki so delali pri sestavljanju pisarniškega pohištva. »Večkrat smo že govorili, da bi se bolj potrudili, vendar vsega še nismo uveljavili v praksi. Poglejte, zelo mi je všeč, ko sta se včeraj Rado in Metod pogovarjala, da bosta odslej bolj pazila na kvaliteto sestavljanja.«

»Pa ne samo to,« je spregovoril Milan. »Paziti moramo, da ne bomo obtokli kakšen vogalček ali celo poškodovali zgornje vidne površine. Čisto drugače je, če kupec dobi v roke tako pohištvo, kot ga je pričakoval. Brez poškodb in prask. Samo tako bomo lahko obdržali dobro ime.«

»Jaz sem sklenil, da bom tudi bolj pazil na barvno usklajenost,« je dodal Anton. »Poglejte, vsak izdelek je velikokrat lepši, če se barve ujemajo. Le polizdelke je potrebno prebrati.«

»No, no, vse tole se pa lepo sliši,« je prikimal Bine. »Pa niste prišli do tega samo zaradi tega, da bi imeli boljše dohodke?«

»Tudi zaradi tega. In nasploh zaradi ugleda,« je rekel Rado. »Ali ni čisto drugače pogledati lep izdelek! Povem vam, da prav uživam, če vidim lepo narejene pisalne mize, omare, uni program... Zdi se mi, da je v vsakem izdelku kanček mene.«

»Lepo,« je menil Bine. »Potem pa vam po drugi uri ni treba ostati.«

»Zakaj, ali si mislil, da bi?«

»Mislim sem, da bi se prav o tem pogovorili na skupnem sestanku, zdaj pa vidim, da ste že sami prišli do istega mišljenja. To je pravzaprav še bolje.«

»Seveda,« je potrdil Milan. »Beseda je največ vredna v izvedenem dejanju.«

* * *

Ob popoldnevih so prilezli stanovalci iz blokov kot mur-ni iz hišic. Naključje je nanese, da so se Maks, Filip in Damjan srečali na križišču, ko je hotel vsak odhiteti po svojih poteh. Ko so se pozdravili, so za trenutek postali in se v hipu razgovorili.

»Nogomet grem igrat,« je povedal Maks. »Res sem že malce prestar za ta šport, vendar se še vedno rad podim za žogo. O, včasih smo bili pa dobri. Najboljši na tem koncu. Mladi nas še danes težko dohajajo.«

»Jaz grem pa v spodnje prostore,« se je skrivnostno nasmehnil Filip. »S tem mislim spodnje prostore Kultur-nega doma. Postal sem tako zagnan strelec, da ne morem zdržati brez vaje. Kaj hočeš, vsak se mora po svoje razvedriti, da potem lahko drugi dan z večjo voljo zagrabi za delo.«

»Po vstopnice grem, za igro,« je rekel Damjan. »Rad pogledam kakšno resno stvar, kaj življenjskega, kaj takega, kar nekaj od tega ostane. Najraje pa še vidim, če je domače. Kaj takega ne bi zamudil, pa če bi bila na televiziji ne vem kakšna olimpiada.«

Odhiteli so vsak po svojih poteh.

Ob strani sta stali dve ženski. Vseskozi sta vlekli na ušesa,

»Poglej, kako dobro se imajo danes ljudje.«

»Res jim ničesar ne manjka.«

»No, saj so tudi prizadevni. Radi opravljajo svoja dela v tovarni.«

»Brez dela ni jela, so rekli že včasih.«

»In vsak dan je kaj novega, večjega, kar pogleda okoli sebe. Vse to je delo naših rok,« je prikimala samozavestno mlajša proti starejši.

C. S.